

309372 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } డిసెంబరు 1918 సం॥ జూన్ నెల 18 వ తేది మంగళవారము } పేజీ 66
రంపులుము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర శ్వేతమాస శుద్ధ దశమి గం. } సంచిక ౬౬

అమృతాంజనము

అన్ని రోగములకు పరమామృతము.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-8 వెల 0-8-0.

తలనొప్పిల మాన్పును
పొట్టపు నొప్పిల తొలగి
దోలును. వాయువు
పోట్ల పోగొట్టును.
నువ్వానగలిగి యుండును.
వ్రతయింట నుండకగినది.

పదమూలకలచే హిందూ దేశ పండు.

సహాయకములను మంచియగును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాము.

తామర తైలము.

డబ్బి 1-8 0-8-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

రాజారాజి గుర్తుగల తామర తైలము పూతినాళక

మలకు చాల
నుంచి మందు
లతో తయారు
చేయబడి ప్ర
ఖ్యాతి గాంచి
నది. ఆ నేక
యేండ్లనుండి

యున్న తామర నాలుగైదుసార్లు రాచిన తోడనే పోయిన
దని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు. కాన తామర తీట
ఏనుగ గట్టి మొదలగునవి గలవారందఱు ఈ తైలమును ఒక
సారి వాడి చూడ గోరెదము. దీనిని రాచిన మంటయ్యుండదు.
చర్మము నలువెక్కుదు. పుండు పడదు.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి, మద్రాసు

శ్రీమదాంధ్ర బహుంశ పురాణము
(పద్య కావ్యము.)

పాద్యసమహాద్వి విరచితములగు పద్యవేదిక పురాణము
అనాది నుండి ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? దేవతలకు ఈ
కవిగారి అపూర్వకవితము తెల్లెట్లుమాటే! ఈ పురాణము
ఏమిటా? అన్నది గూర్చి యందు సుప్రసిద్ధ విరచింపబడియున్నది.
గొప్పముగ ప్రంథమునై పండిత యభిప్రాయమునిచ్చియున్నాము.
తైలి విశుల నులభము. 900 పుటలు అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్ర
మున. వెల 5-0-0. కర్పూర వేత.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

తైలి:— మలభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము
1000 పద్యములతో. పండితాగ్రములనై అమృతము. కాళిదా
సైయి భరణ 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేరు.

(26) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ
తెలుగు పండితుడు, ముద్రికాదర్శి హైదరాబాద్ కరవ

విజ్ఞానచంద్రికా పరివర్తన 1918.

అపూర్వముల గూర్చి 250 రొక్కముగల గూర్చి 200
విలువగల పత్రములుగల పంచి వెట్టుబడును. నియమములకు
(కింది చిరునామాకు వ్రాయుడు. (946—188)
ఆచంట లక్ష్మీవతి. బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.
మేనేజరు, హంటుకోడు, మదరాసు.

1 ఆంధ్ర సందర్శక:— ఒక సంవత్సరము (అనేకసంవత్సరములను
విషయములగు తెలుగుగ్రంథములకు వ్యాసములు.) 0-1-0

2 వర్ణావళి:— (వర్ణావళి మత క్రమముగ గ్రంథముల
మలకముగా పోషించును. జాతిద్యములకు మందు. మతాభి
మానులకు విందు.) (1218) 0-8-0

3 జన్మాంతరము:— (పూర్వోత్తరజన్మల సాధిం
చును. మరణభీతిని వాధించును.) 0-8-0

పోస్టుఖర్చులు వేరు:— ఇట్లు వ్రాయుడు:—
కాకినాడ } గోవిందరాజు మర్యాదాద్రావు.
గోదావరిజిల్లా.

సర్వవృద్ధి విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ డ్రగ్ మార్కు) 556
మృత్యుమృత్యు వచ్చువారు సంవత్సరముల పోవుదురు.
అణములేదని రుజువుచేయువారలకు రూ 100 ఇగాం.

ఇది ప్రతి బొటంబునందుండ
వలసిన యావృద్ధిమందు. అండ్ల,
యూనాని, దేశీయ వైద్యులచే పా
ద్రాగించబడియున్నది. పిన్న దినము
లుండినను మందు నుణముచూడదు.
తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక,
కుక్క, పాము, జిడ్డి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు నుపయో
గించును. వెలపాకెట్ 1-8 0-8-0
పోస్టేజీ 0-8-0. 1 డజన్ పాకెట్లు
వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజీ వేరు.

పాకెట్ 2 ప్యాకెట్లు టెస్టిమోనియాలికి పోస్టేజీ ఇగాం.
కర్పూరము 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.

చిరునామా:— భవన లక్ష్మి కంపెనీ,
16 కంకటేశ్వరస్వామి వీధి, పాకూరుపేట పోట్లు, మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యై దాంధ్ర మహాజనసభలయందలి
సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువసన్మాన
ములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములగులవు.
వెల రూ 1-8-0. పోస్టేజీ వేరు
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, 7, తిరుమలగట్టి వీధి,
మదరాసు.

శారదాంబ

ఇది శ్రీ భర్తృభోధిని యను నాటకము.
సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ
మందుజూపబడినది. అందరును జదివి తీర
వలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్టేజీ వేరు.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,
7, తిరుమలగట్టి వీధి, మదరాసు.

శ్రీకృష్ణులై న గోపాలకృష్ణ గోకతగారి చక్కని

రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-8 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము
పోట్లుపాట్లు 212, మదరాసు.

ఆత్మజ్ఞానా

భిరీరమును విడచినతిరువార ఆత్మజ్ఞానా.
దయ్యముల సభాధ్యక్షుల గురించిన వాత్సల్యచర్చ
గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. పి.
చిన్నవైతా చక్కని గ్రంథము. వెల రూ. 0-9-0
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము
పోట్లుపాట్లు 212, మదరాసు.

అన్ని మన్యజ్వరములకును యిసనాఫలీమందు
రామబాణమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.
Esanofele (Anti Malarial)

ఇసనాఫలీమందును సేవించి, మన్యజ్వరముచే పీడింపబడుకుండగ
మీ శరీరములను కాపాడుకొనుడు.

ఈ మందు బహు సమృద్ధమైనది. మన్యజ్వరమునకు దివ్యోపకరణము:— ప్రపంచమందంతటను మన్యపు జిల్లాలయందు
వెక్కుమందికి జ్వరప్రదముగ ఉపకరించినది. గొప్ప వైద్యులందరూ ఈ మందును గూర్చి మంచి అభిప్రాయముల నిచ్చి
యున్నారు. ఎంత విషమజ్వరమైనను, జీర్ణించి గుల్మవ్యాధిచే పీడింపబడు వారలకు ఈ మందు అమోఘముగ పనిచేయును.
మరల జ్వర మెన్నటికిని రాదు. ఒకయారు పుచ్చుకొన్నచో జ్వరము నిశ్చేమగును. ఏమియు అపాయము లేదు. పసిపిల్ల
లకు వ్రావకపు ఇసనాఫలీని వాడవలయును. ప్రతి రసవాడిగర్గ దొరకును. (984)

సోల్ యేజంట్లు:— (ఇండియా, బర్మా, సింహళములకు) బి.జి.గొరియోకంపెనీ, బొంబాయి.
చెన్నరాజధానియందు సోల్ ఏజంట్లు:— డబ్బ్యూ. ఈ. స్లిప్టు అండుకో, మదరాసు.
దశామందులను జూచి మోసపోకుడు.

శిశుపోషణము.

దేశరక్షించి జగత్పాపరావు బి. వి. గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— పాశ్చాత్య వాగ్విజ్ఞులనుండి వన మలవాటుపడచుకొని భవ్యమైనవియ్యి యెంచుకొనుచున్న యంతములలో శిశుపోషణవిధాన మొకటి. ఇవిధానము మనదేశమునకుఁ గ్రాత్యుమై తాత్కాలికమున, ననవారికుల మని యనుకొనుచున్న శ్రీపురుషుల కొక్కింత చావునూనందకరమయి గనుపట్టుచున్నది. దేశ కవి కేవలము ప్రజాక్షిణహేతువై దేశాభివృద్ధి కరమని యుద్ధియగుటకు భివ్యగ్యులు వైకకంఠ్యముగా వదిలించుచున్నవారు. అయ్యది నకమానములు! గర్భమునందు జూసి శిశువును గనువేళ ప్రాణాపాయకరమయిన సంకుటమునందు నోచుకొని, శిశువు జన్మించినతోడనే యెంద్రాని నొకదానిచే నుంబుల నుంచి కడుపారకనిన విడ్డమ శ్రీ తన ప్రవృత్తియై నుండువలయును. ఇట్టి నూచారము పాశ్చాత్యేశులయందు మెలకుగాఁ జూపట్టుచున్నది. దానిని స్థిరపరచి లిటింగు నభ్యసించుచున్నవారు. శ్రీలు, తాము గర్భవిడ్డలకు దయచనువా లొసంగిన దయ యావలయు నశించుచు దాము మాపలులకు మనోహరముగా గనుపట్టరను తలంపుచేతను, బురుషులు తమ భార్యలు దయ విడ్డలకుఁ జనువా లొసంగినవారి యావనముత్యి తమ కానందదాయకులుగా నుండరను నద్దేశమునను ఇతరు లొకవిధమగు సమృద్ధి నొంది నోరెలుంగని తమృద్ధిచూపల యభివృద్ధికి నేరపురువులై నవ్రించుచున్నవారు.

“శిశువున గన్వతల్లి, తన కాశివునందు గలప్రేమకలనను, దన శిశువు సర్వవిధముల నభివృద్ధికి రావలయునను కొరిక నలనను తానే తనవిడ్డకు దానిగానుండి సంరక్షణయొనర్చుట మిక్కిలియనరమును స్వాభావికమునై యున్నది. ఏలయన, విడ్డకు గడుపార, గనినతల్లికంటె యావిడ్డతేమము మటియొక శ్రీకిఁ గావలయునా? అట్టివిడ్డకు సంరక్షించుకొను సమగ్రత కూడ మటియొక దాని కలవకునా? ప్రసవమయమునందు తల్లి కెంత వేదనకలిగినో, తరువాత నాపిల్లయొక్క మందస్మితవదనారవింద మంత సంతోషదాయక మగును. ఒకప్పుడు విడ్డకొఱకు వేదనమొందునదియు మటికొప్పుడు విడ్డకుజూచి యపరిమితానందముఁ బొందునదియు తల్లిగాని దానియగునా? కూలికొన్నదనదాని కూలివానివలె తనకృత్యము నిర్వర్తించునప్పుడు విడ్డయందుగాక స్వలాభమునందు వేడుకపడి, విడ్డయభివృద్ధి గాక తన భవాగమమునే యొందుకొనును. భవమెక్కువ యొసంగినకొలది తనప్రసాదమిక్షణములు శిశువునైఁ బ్రసరింపజేయును. కొంచెము భవముత్యి నతోడనెల్లిడ్డకు కహస్యముగ గిట్టుట నలిపివేయుట మొదలయిన శ్రద్ధాపాఠములు గూడ నెసరించుచుండును.

ఈశ్వరసృష్టిగాని ప్రతిజుతువునూడ తాను గన్నకంచుచు నానే సంగక్షించుకొనవలయు నని భగవంతుని యుద్దేశము. అందువలననే విడ్డపుట్టికొడవలె మద్రానియాకాశము తల్లివేటికొచ్చుట కరుగకకర్తవ్యమంద ఆనె శరీరమునందే పాలరూపమున నావిడ్డ కాశక మేర్పరచినాడు. ఆహారము తల్లికేరీమునంకే ముం జేర్చి ఆచితరువాత నాతల్లి విడ్డపాలు త్రాగుచున్న తిరుణమున దా విడ్డయొక్క మనస్సున నుంచినణములు నాలుకుట తల్లికి మిక్కిలి యవకాశము గలదు. ఆహారలో విడ్డవిడికొని చచ్చునగుపునప్పు దా విడ్డయొక్కమునై తల్లి తనదృష్టిలిపి, తనప్రేమయై నాశిశువునందుంచి, యాశిశువెట్టి గుణములగువాడుగా నుండవలెనో యట్లు తన మనస్సున గోరుకొని యావిడ్డతో నీనిట్టిగుణవంతువై కత్తురు. నూటికి నువ్వువచ్చు నావిడ్డకు పెద్దవాడయిన దప్పుకొంతటి కొనిట్టి గుణవంతుడై మగును. పూర్వము శ్రీమదేశ్వరుని నీగమాత తల్లిదనవిడ్డలు గొప్ప నీరుటగానలెని పనినాడె గోరుచుండి నారినట్లే పెంచుచుండి. అందువలననే పాశ్చాత్యదేశపు లందఱిగొనినవా రే భావమునందును, బుద్ధియందును పొందెద్యునునందును నాగరికతయందును, ఏకద్యునునందును ఇంతయేల గర్వకాత్యులందును బ్రవీణత గాంచి నేటికెఱకు సర్వప్రపంచముచేతను గొనియాడబడుచున్నవారు. కావున మనవారెల్ల మన నరవాగ్విజ్ఞులను గొంతకఱకు నరజ్ఞానముతో మిలిమియజేసి, మనవంశమునకు మనదేశమునకు గీర్తితెచ్చు ప్రజ సంపాదించుటకు గారణమైన మార్మప్రవృత్తియను మనవిడ్డలకిప్పించుచు నట్లు ప్రవృత్తియనుపని పట్టుపట్టిన తమ భార్యలను సర్వవిధముల నొప్పించి, తాము గూడ తమవిషయాలలోత్యము గొంత తగ్గించుకొని దేశమునకును దమకును మే లొసర్చుకొందురని గోరుచు, వారల కట్టియు త్రవబుద్ధిని బ్రసాదించుకై భగవంతుని వేడుచు నింతటతో విరమించుచున్నాడను.

స్త్రీలు: నేతవరిశ్రమ

[శ్రీమతి పి. వి. లక్ష్మమ్మగారు.]

అస్సాయులో శ్రీలు బట్టునేసి మనదేశములో శ్రీలు వంటగదిలో వంటచేసి తెచ్చినంత చులకనగా తెచ్చుదురని కృష్ణాపత్రికలో ఆంధ్రవిద్యాధి వ్రాసినసంగతి చదివినపుడు నా మనస్సెంత సంతోషము పొందినను మన కట్టి చేతిపనులు చేయుటయైనను రాకపోయెనని మిక్కిలి విచారము కలిగినది. నేతవరి మాత్రమే కాదు, ఆ దేశములో ఎన్నటికిని పోనటువంటి రంగులు కూడ శ్రీలే బట్టలకు నేయుదురుట. అక్కడగాక నెల్లూరునందును బట్టలనేత నేర్పిన శ్రీలుండెదవా రని కడపలో జరిగిన మహిళాసభాధ్యక్షురాలు వ్రాసియున్నది. మనదేశములో మనసమీపమందు ఇట్టి చేతిపనులు శ్రీలచే జరుగుచున్నను మన మెంతయూఘలమో చూడుడు! మనకు అన్నమవండుట ఇల్లలుకుట మొదలైనవంట పనులు, తిండిపనులు తప్ప మరొకవని చేతనేకాదు. మన ఒంటికి యింటికి కావలసిన బట్టలను రవికలను, మగవారికి కావలసిన బట్టలు చొక్కాగుడ్డలు మొదలైనవి మనమే నేసికొన్నయెడల మనము సంకల్పమునకు ఇద్దరు మనుష్యులకు ఇప్పుడు కొనుచున్న బట్టల ఖరీదుకు ఐదుగురికి సరిపడు బట్టలు నేసికొనవచ్చును. దెబ్బ లాభముగాక నునము స్వంతముగా నేసిదగుటచే ఆబట్ట మనయిష్టప్రకారమై యుండి ఎక్కువ కాలము వస్తుటయేగాక మనము కట్టుకొనుటకు బంధువుల కిచ్చుటకు ఎంత అందముగానుండునో! మన మనస్సెంత సంతోషపరచునో చేతిపనులయందు శ్రద్ధ కలిగి అభిమానించుచున్న యా సోదరీమణులకు తెలియగలదు. ఒక బట్టలు నేయుట మాత్రమే కాదు, ఉదయమయిండి సాయంత్రమవరకు మనము నాడుచున్న వస్తువులలో చాలాభాగము జపాను యూరోపు దేశములలో శ్రీలుచేసి మనకు పంపుచున్నవేదా? అట్టిపనులు మనము చేయగలమా యని జంతు మనకుండుట సహజమైనను దానినివిడిచిపెట్టుట ఆకర్షకము. మన వ్యభిచారి సాధ్యముకానిపనిలేదని రాజారామమోహనరాయలు చెప్పినమాట కల్లగాదు. మనము పట్టుదలతో ప్రయత్నము చేసినగాని ఏమియు సాధింపలేదు. మనకు ఉపయోగమైన చేతిపనులను చిత్రకళలను నేర్పుకొనవలెనని మనలో కొందరి కాశ్యమున దూరదేశముల కేగి ఆ పనులు నేర్చుటకు బలహీనము, భవహీనము, కుదకు స్వాతంత్ర్యహీనము మొదలగు కట్టుబాట్లకు లొనైయుండుటచే ఉరకుండనలసి వచ్చినది. నై అభ్యంతరములనుండి తొలగింపుడని మనపెద్దలను మనము కొరుటయేగాక నైమూడువిధములగు అభ్యంతరములు లేని నా సోదరీమణులుగాని తల్లులుగాని ఇట్టిపరిశ్రమలయందు శ్రద్ధ బూనిమనదేశమందావి త్రవమున నాటి ఫలింపజేసిన నెంతలాగుండును. మనశ్రీబాలికీ ఎంతమంటకాలతేమము జరుగునో ఆలోచింపుడు. ఇదిగాక శ్రీలకొరకొక మాసపత్రిక నన్నొత్తించుటకై చెన్నపట్టుములో స్వంతముద్రణాలయమును స్థాపించుట కొరకు ప్రభుత్వమువారి ఆనుజ్ఞను పొందుచు ఆంధ్రపత్రికలో హిందూశ్రీ వ్రాసినను చిన్నతేభమును కడుసుంజనముగాను నున్నదనియే తలచెదను. ఏలయన ఇట్టి స్వతంత్రమైనను మనదేశపుశ్రీలకు కలుగుచున్నందుకు సంతోషింపవలసియున్నది. శ్రీలమైన మనము చేతిపనులయందు కడలేనట్లయిన మన గృహములకు కావలసిన సామాన్యవస్తువులన్నియు మనమేచేసికొన్నయెడల మనసామ్య ఇతరదేశములకు ఎట్లుపోగలదు? మనకుహిందూత్వ విలకవచ్చునో ఒకచిన్న యూరోలో అందరిద్దలో కూరగాయలన్నయెడల ఆయురారికి కూరలమ్యువాడు రానక్కరలేదుగాదా? వచ్చినను తిరిగిపోవలసినదే అని మనకందరకు తెలిసినవిషయమే. ఆవిధముననే మనకుకావలసిన వస్తుసాను గ్రహంతయు మనమే చేసికొనుచున్నయెడల మనదేశ మితరదేశ

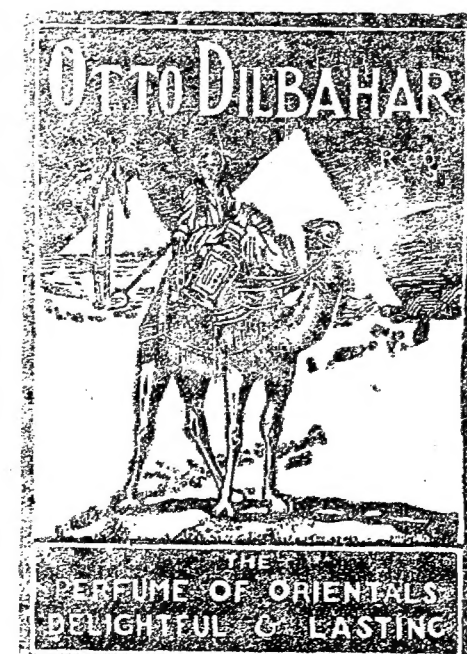
ములనై సాధారణదలసిన అవసరములేదు. ఇంతకాలమునుండి ఇతరదేశములనుండి వచ్చు వస్తుసానుగ్రి యంతయు మనదేశమును నింపివేయుటచే మనసామ్య నష్టమయినను మనకు ఒప్పుతెలియనేలేదు. ప్రస్తుతమందు యుద్ధముచే కొన్ని దేశములనుండి రాకపోకలు నిలిచిపోవుటచే ఇప్పుడు మన మనుభవించుచున్న కష్టనష్టములను పట్టియైనను ఇప్పుడభిమానింపక తప్పదు. ఇతరదేశములమీదనే యాననెట్టుకొనియున్నయెడల రానుగాను మనకు దర్శిదదేశ నానాటికి హెచ్చునేగాని తగ్గునని మనము కలలోనైనను తలపరారు. ఇప్పుడొకసారి జపానునుండి రాకపోకలాగిపోయిన మనగతి ఏమగునో గదా? ఇదియంతయు మనము అతిసోమరుల మగుటచేత కలిగినది కాని మరియొకటికాదు గనుక ఇతరదేశములశ్రీలు వారిదేశమందు చూపుచున్న అభిమానమును మనదేశమునకు మనమును చూపుట మనకు విధియై యున్నదని ఎంచి ఇట్టిపనులే స్వదేశోద్యమమునకు మార్గదర్శకములుగా నుండునని యోచించి మహిళాసభలు సమాజములు జరుపుచున్న విద్యావతులందరు ప్రయత్నములుచేసి మనదేశములో చేతిపనులు చిత్రకళలు నెలకొల్పి నెరవేర్చులందులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

హిందీభాషా ఉచితపాఠశాల.

ప్రారంభసభ.

నేటి ముదయము 7-80 గంటలకు బ్రాద్వేయందలి హామయూ అఫీసులో హిందీభాషా ఉచితపాఠశాలస్థాపన కొఱకు ప్రారంభసమావేశము జరిగెను. వీనెంటుమృ అధ్యక్షత వహించెను. ఆమె సభ నువక్రమించుచు హిందూదేశమున కంతటికిని ఏకభాషావాదనావత్సరకముకూర్చి తెలిపి ఉత్తర హిందూస్థానమునం దంతటను మహారాష్ట్రదేశమునను హిందీ భాష యధ్యునుననియు దక్షిణదేశమునమాత్రము హిందీ భాష చ బోధ్యునునట్లు జేయగలిగినచో సర్వసామాన్యభాషయొకటి యేర్పడుననియు చెప్పిరి. అనంతరము సి. పి. రామస్వామయ్యగారు ప్రసంగించుచు దక్షిణదేశమున తప్ప ఇతర భాగములందు హిందీభాష అందఱికిని అర్థమగుననియు, దక్షిణదేశమునందును తెలుగు, కన్నడ, మలయాళ భాషలయందు ముప్పాతిక భాగము సంస్కృతపదములుండుటచే వారు మొత్తముమీద హిందీని గ్రహించగలగవచ్చుననియు, కష్టమంతయు తమిళభాషయందే కలదనియు, కొంచెము కష్టపడి హిందీభాష నేర్చుకొనినచో హిందూదేశమున కంతటికిని బోధ్యునుగుభాషయొకటి యేర్పడుననియు, ఇట్టిభాష యొకటి ఏర్పడినగాని విద్యాకంఠులు దేశసేవ చేయ గలుగుటకు వీలుండదనియు, హిందీభాషను సర్వభారత సామాన్యభాషగా చేయుట ముగరమని గాంధీగారు తలచి అందుకొఱకు పాలుపడుచు దక్షిణదేశమున హిందీభాషను బోధించుటకు తనకుమానుని పంపిరియు చెప్పి మోహనదాసు గాంధీగారి నుతులగు దేవదాసు గాంధీగారిని సభకెగిరించిరి. అనంతరము దేవదాసు గాంధీగారు హిందీభాషనుపన్నవించి భరతవృక్షమున చెన్నపురి రాజధానియొక దీప్రమువలెనున్నదనియు, ఉత్తరహిందూస్థానమువారికి దక్షిణదేశమువారి భాష తెలియదనియు దక్షిణ దేశమువారు ఉత్తరదేశమునకుపోయియు ఆభాషను నేర్చుకొనకాలకున్నారనియు ఈ రెండుభాగముల మధ్యను వారధికట్టి ఈ రెండుభాగములను కలపివేయుటకు గాంధీగారు పట్టుపట్టెననియు, హిందీ భాషాద్యమమును బూనుకొనుటకు గాంధీగారే రాజాచిరిగాని ఇతరరాజకీయ వ్యవహారములవలన వారన్యధాపనిచేయ వచ్చినందున తిమ్మబంపెరియు చెప్పిరి.

వీనెంటుమృ సభను ముగించుచు నేటిసాయంత్రము 5.30 గం నుండి గోళ్లే హాలులో మిద్రెమీద హిందీభాష బోధన కొఱకు స్థలపు ఏర్పాట్లుచేసినదనిచెప్పిరి. అధ్యక్షురాలికి వంద నములతో సభ ముగిసెను.

సోలహజంటలు: ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, బామ్బాయ్ నేడు వీధి, బొంబాయి. మద్రాసు యెజంటలు: మెహతా పురుషోత్తంమూర్తి, వైసాబాబుగోపాల్, మద్రాసు.

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన 126

(విజృంభణ కాబడినది.) ఆటో డిల్ బహార్. (విజృంభణ కాబడినది.)

ఇప్పుటికాలపు చుట్టి కరుణనగని, సాటిలేని మనోహరమగు నువాసనగలది. ఆల్కాహాలుగాని, సారాముగాని, చేర్చబడకనే నిధిమ చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ నువాలెన్సి కొన్ని లిందువులు విజయించిననో, మనోగ్యములనువాసన ని స్తులపరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణములు నీ నువాలెన్సి నొందును.

విన్నలైజా (అర (రాం)	నీ హ 1-3 న	0-3-0
మధ్యరకము నైజా 1- (రాం	" "	0-3-0
వేరొకనైజా 2 "	" "	1-0-0
పెద్దనైజా 4 " లేక 3 బొన్ను "	" "	2-0-0

వి. వి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిసామ్రాజ్యము చొరకము. నీని అనేకమగు నకలసెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు నీసామ్రాజ్యము, కాడ్డమైనను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో డెబ్బహార్ యొక్క సులక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరుచు రీ దిగునవారికి వ్రాసినచో అజాగ్రత్తమగుట నువాసనకాడ్డ ఉచితముగ పంపుదు.

సోలహజంటలు: ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, బామ్బాయ్ నేడు వీధి, బొంబాయి. మద్రాసు యెజంటలు: మెహతా పురుషోత్తంమూర్తి, వైసాబాబుగోపాల్, మద్రాసు.

బాప్టిస్టాగారి లేఖ.

బాప్టిస్టాగారు ఏప్రిల్ 29 లేదని "మరాటాపత్రిక కిట్ట వ్రాయుచున్నాడు:— "రాయబారములగతి యే మైనదో నేనిపు డు గ్రహింపఁగలిగితిని. ప్రభుత్వమువారి కార్యము యుద్ధాన రములబట్టి స్వరాజ్యవాదుల యెగుమతిని బహిష్కరించినట్లున్నదని యొక శ్రీ వ్రాసినచియుండెను కాని యిది దైవ ప్రేరేపితకార్యముగ నాకు దోచుచున్నది. ఈ కార్య ము ప్రజలను కోపప్రభుత్వముగావించి, స్వరాజ్యసంపాదనమున కై వారి నిశ్చయము ద్విగుణితము మనకు కారణభూతి మైనది. కాని యందుమూలమున సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులు బయలుపడెదల కుండు రని విశ్వసించుచున్నాను. ఇది స్వరాజ్యాంధోళనమును మరింత హెచ్చు గావించినందులకు నాకెంతయు సంతోషముగనున్నది. కాని, నవంబరుమాసమున తిలకు మహాశయము ఆంగ్లేజీయున నుండు టత్వరసము. భారతదేశ సందేశహరు డగు నాతని నిచ్చటి ప్రజలెల్లరును మహాపూర్వకముగ నాహ్వానించెదరు. ఇచ్చటకు తిలకుగారు వచ్చుట నా కత్యంతావశ్యకము. తిలకు మాత్రమే యిందులకు తగినవాడు. మన ఉద్యమవ్యాపకము నింకను జరుపకలయును. ఇందులకై వారుగారు సుప్రసిద్ధ క్షలవసరము. యవకు లిచ్చటకు వచ్చిన లాభము లేదు. తమ సందేశబాధ్యతను గుర్తించి, ప్రజావిశ్వాసము గడించిన మధ్యమయ్యై లిచ్చటకు రావలెను. మన స్వరాజ్యవాదమును గూర్చి యొక కరపత్రమును నేను తయారు చేయుచున్నాను. కాని నెలకలక్ష ప్రతు లచ్చొత్తించి, ఇచ్చట నెల్లరులకితముగ పంచిపెట్ట వలయుకొంటిని.

కార్మిక సంఘము లీపక్షమునుగూర్చి బ్రిటిషు ప్రజలకు బోధింప మొదలిడినది. ఈ కార్యము తృప్తికరముగనే ముగుసుచున్నది. ఈ కార్మికల ఆధికారము భావికాలమున వృద్ధియగు ననుటకు గుందియున్నది. ప్రస్తుతపు పార్లమెంటులో వీరి కధికారముగలదు కాని యీ సమయమున జంతుగొంతులేక భారతదేశము తన నిజాభిప్రాయముల వ్యక్తీకరించినగాని బ్రిటిషు ప్రజలు మాంటాగ్యూగారి కార్యములనే ఆంగీకరింతురేమో అని నాకు భయమగుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ వారు సం దేశీయుల సంపక పోవుట చే నిచ్చటి బ్రిటిషు ప్రజలు గరభిప్రాయపడుచున్నారని సంపూర్ణ స్వరాజ్యమును దిక్కుమరిదొనెన నంగీకరింపమనియు అందులకు కనీసపు కోర్కెలగు కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణములను ప్రధమంతరముగ నొసంగవలెననియు కాంగ్రెసు సభాధిపతి కే. పి. పి. క్లయిమానులు కాలేదా! "అని అటు గావించున ను మేము వేదము డు మారు మ. మ. సంస్కరణముల విషయమై మే మిదివరకే నిశ్చయించుకొంటిమి. అంతకు కిక్కుగు దేనినైన మేముంగీకరింపమున బ్రిటిషు ప్రజలకు మే మెరుక పరచెదము. అని కాంగ్రెసు సభవారు పట్టుపట్టిరింపవలెను. కాంగ్రెసు సభవారికోరికల ననుగుంచి వర్తిచుటకై యిచ్చటి కార్మికపక్షము నిశ్చయించుకొనినది. కాంగ్రెసు లీగు విధానము మనకు లభించునెడల, మిగిలినది త్వరలో మనకు చేకూరుట నులభము. ఇచ్చటి వారల సమ్మతిని బడయుటకు మిగు హిందూదేశమున నొక కార్మికోద్యమమును స్థాపింపుడు. ఇందుచే నిచ్చటి కార్యములు నులభ మగును. లక్షలకొలది భారతదేశము లీ అంతర్జాతీయోద్యమమున జేరుటచే, ఐరోపా, ఆమెరికాఖండముల దృష్టిని మన మాకర్షింప గలుగుదుము. ఇచ్చటి పార్లమెంటు సభవారి కొక అర్జీని మిగు పంపుడు. ముఖ్యమంత్రికి తిలకు గారవిన సందేశము ఇచ్చట కొంత ప్రచలనము కలుగ జేసినది. తిలకు గారి వైరుధ్యభిప్రాయముల వ్యాప్తము గావించుట కిచ్చట నొక పక్షమువారున్నారు. కాని తిలకుగారి సందేశము వారిప్రయత్నముల భగ్నము గావించెను. ఇచ్చటి వార్తాపత్రికలలో ననేకములు తిలకుగారి సందేశమును ప్రకటింపలేదు. కాని హిందూదేశ కేంద్రాభిలాషు లగు "మాంఛెస్టరు గార్డియన్" మున్నగు పత్రికలలో మాత్రమే పరికటితమయెను. "ట్రైబ్యున్" పత్రిక కానిని ప్రకటింపలేదు. ధనసహాయ మున్న యెడల రానున్న పార్లమెంటు సభలో భారతదేశ పౌరత్వముండునట్లు ప్రయత్నించు టత్వరసము. నేనే పార్లమెంటు సభ్యుడుగ నుండవలయునని యున్నాను.

కార్మికల సహాయమున పార్లమెంటు సభ్యత్వమునకు కింగ్లండ్ ప్రయత్నముల చేయవలెను. నేనిచ్చట మంచి సుస్థితినిగలమున నే కచ్చియున్నాను. ఇచ్చటికినిగతుల గూర్చి నాకు బాగుగ తెలియును. ఆంగ్లేజీయున ప్రజలయందు న్యామమునెడల గల ప్రేమని నంపలేదు. నే. చిట్ట లేకున్నచో

హిందూదేశ మెట్టిలాభమును పడదుబాలక పోవును. ఇందుచే నే నహంభావపూరితుడ ననితలంపవలసి నాపార్శ్వున. నేనే యింత చేయగలిగినపుడు, ఇచ్చట తిలకు గారున్న యెడల నెంతటిమహా కార్యముల జేయఁదగి వేరెచ్చె నవసరములేను.

సంస్కరణస్వీకరణమా? విస్తరణమా?

రాబోవు రాజకీయ సంస్కరణములచిర కాలమువరకే తీర్చుటకుటకై ప్రస్తుత మెల్లగును కొండంత యాశతో నున్నాను. సంగ్రామమున భారతీయులు సహాయముచేయుటకు సంస్కరణముల ప్రకటింపు టత్వరసరమని మనము తలంప వచ్చును. ఈ సంస్కరణములు కాంగ్రెసు లీగు విధానముకంటె తక్కువగ నున్న యెడల మనమేమి చేయవలయును? ఇది యొక విషయ సమస్య. ఈ విషయమై "కామమిలు" పత్రికలో నొక మూల బీసెంటుగూగు వ్రాసియుండుటచే, గొందరు యవకుల కదికోపహేతువైనది. కాంగ్రెసు లీగు కనీసపు కోర్కెలగు సంస్కరణములను ప్రభుత్వమువారిసంగకపోయినయెడల వారిని మనము నర్హింపక, అవి యెంత అసంతృప్తికరముగ నున్నను మనసంపూర్ణాశయంతో యుపయోగించెదమని యీ వారిచేటి లభించియున్నది. ఈ అభిప్రాయముతో తిలకు మహాశయము హద్ద శక్తినించుచున్నా దని వ్రాయ సాహసించినది. ఈ అభిప్రాయములో తప్పుమొదలు లేదు. కాని, బీసెంటుగూగు మామూలు వాగ్దోరణికంటె నిది కొంచెము తక్కువబడి యున్నందున, ఇంతవర కేమి సత్యాగ్రహవ్రత పక్షపాతియని తలంచిన ప్రజల కిందుమూలమున నాకాభంగము జనించెను. అందుచే వాగ్దోరణి కేమి కర్తవ్యమునెడల ఆశయానుకలిగెను. ఈ విషయమున జరిగినవచ్చ మిగుల శోచనీయుమగుటచే దాని నిట నెలపక, అందలి సారాంశములమాత్ర మిట బొందుపరచెదము. బీసెంటుగూగు అభిప్రాయమునో "మరాటా" పత్రిక యేకీభవించెను. కాని, సంస్కరణము లెంత తక్కువైనను వారిని యుపయోగించుకొనవలెనని బీసెంటుగూగు ముఖమొడ, మనకార్యముల కట తోడ్పడిననే వారిని మే ముపయోగించ నంగీకరింతుమని "మరాటా" పత్రిక నుడువుచున్నది.

కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణములకంటె తక్కువ సంస్కరణములైన నంగీకరిత మనుమాటలలో యీవాద దుష్పరిత్యములేదు. అందలి విప్రుల విషయముల చూచుటకుండే తెలిసి "తక్కువ బయలుపడుచున్నది. కలకత్తానగరమున కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణములు తమ కనీసపు కోర్కెలనియు, అవి మన వాస్తవతనకు దతకరమను సంతృప్తవాదములము కాబాలమనియు నుడిగిన వారలు వీరికి తప్పక చేయూత యొసంగవలెను. కాని యింతటి విప్రుల విషయములు వర్జితములైన యెడల ఆ ధానమున నిమిడి యున్న ప్రధాన మాత్రములు లభించుటకై పోరాడవలెను. మననాయకులు కాంగ్రెసు లీగు విధానము నంగీకరించిన మాట నిశ్చయము. అయినను యీకోర్కెల ననుసరింపక పోయినను, మనసంపూర్ణాశయంతో తోడ్పడునెడల శాస్త్రీ సంస్కరణములైన నంగీకరించెదమని వారు పునరుచున్నారు. కాని యిందొక చిక్కు తటస్థించుచున్నది. ఒక పర్యాయము నువకు సంతృప్తి నొసంగగల పరిణామమును మార్చి యెడల, ఆపరిణామ స్థిరత్వముతగ్గిపోవును. రూపాయకు తక్కువ అనుమాటలయందు ఒక నైసామకూడ అంగీకరింప వచ్చునను అర్థమునున్నించుచుండ "సంస్కరణము లెంతతక్కువ గనున్నను అంగీకరించెదము" మాటలు ప్రజలను నాయకుల యెడల ప్రాధావేషపరకుల జేయుటలో నాశ్చర్యమేమియు లేదు. కావున, అసంపూర్ణ సంస్కరణ స్వీకరణము, భావికాలాంధోళనమున కవియుతనకులకరించునో అనువిషయముపై ఆధారపడియుండును. ఈవిషయమును సంస్కరణముల ప్రకటితములకువరకు నిష్కర్షించుకాలము స్థితిగతు లివిధమున నుండగ, సంస్కరణముల ప్రకటింపవలెననుండే నీనినిగూర్చి బీసెంటుగూగును, ఇతర నాయకులును చర్చించుమొదలికుట సుమంజసము గలేదు. ఈస్థితిగతులయందు నూతన కాననసభలకు తిరస్కరింపక, అందు "మనలో సుప్రసిద్ధులగు తిలకుమంటినారిని ప్రతినిధులకుగ బంపుచుమ"ని నుడువుట ఆశ్చర్యకరముకాదా! ఈ నాయకుల వాక్యములకుండి నెలవడిన "సత్యాగ్రహ వ్రతాలకు బనము" "కనీసపుకోర్కెలు" అను మాటలనింకను ప్రజలయందు వ్యాప్తమై, యిట్టి గూఢకీడుకత్తెముల నుపయోగించుట అనుభవముగ నున్నది. "తక్కువ బయలుపడుచున్నది. ఇచ్చటికినిగతుల గూర్చి నాకు బాగుగ తెలియును. ఆంగ్లేజీయున ప్రజలయందు న్యామమునెడల గల ప్రేమని నంపలేదు. నే. చిట్ట లేకున్నచో

భారత బాలభట సంఘము

భారత బాలభట సంఘపు చీఫ్ కమిషనరు ఎఫ్. జి. పి. యుగ్మగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

భారతవర్షమువారు బాలశిక్షణముకొఱకు బాలభటోద్యమ మాతృకతన గమనించినది. నుమారు 10 సంవత్సరముల క్రిందట సర్ రాబట్టుజేడెక్ పవెర్ గారివలన ఈ ముద్యమము ఇంగ్లండునందు ప్రారంభింపబడి ఇప్పటికి బహుళభాగమున ప్రతివాగరిక దేశమునకును వ్యాపించినది. ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల యందు మాత్రము 250000 మంది బాలభటులు గలరు. బాలభటోద్యమము బాతీయోద్యమమేయని ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్ర రాజ్యాంగ సభ యందు తీర్మానింపబడెను. న్యూజిలండు జనసంఖ్య 10 లక్షలు మాత్రము; అందు 20 వేల మంది బాలభటులుగలరు. ప్రతి 10 మందిబాలరలో నొక్కఁడు బాలభటవర్షమునకు జెందినవాడు. లెల్లిదండ్రులు తమపుత్రులకు ఆత్మనిశ్చయమును, ఆశోగ్యమును గడిగించుటకు ఈ యుద్యమమే శరణ్యమని యు, ఉపాధ్యాయులు తమపుత్రు కిది తోడ్పడుననియు, విద్యా విషయోద్యోగులు ను, సంఘ సంస్కర్తలును ఈ ముద్యమమువలననే సత్వైరత్వము సిద్ధించుననియు, ఆత్మగౌరవమును, ఆత్మనిశ్చయమును, పదాధికారతత్వముగలుగుననియు భావించుటవలననే యీ యుద్యమ మిట్టిభిన్నమై నుండెను.

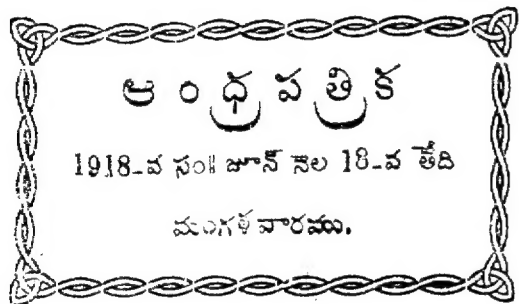
హిందూదేశమున నన్ననో 3000 లక్షల జనసంఖ్య యుండగా అందు 3000 మాత్రము బాల భటులుగలరు. కాని ఇది హిందూదేశపు దోషముగాదు. ఇటీవలికొంతమంది ఈ బాలభటోద్యమము యూరప్షియనులకును యూరప్షియనులకును భారతవైప్రవలకును మాత్రము అనుకరణీయమై యుండెను. ఇంతవరకు ఈ ముద్యమమున చేరగూడదని కానన మేర్పలుపబడియుండెను. ఈ కానన మిప్పుడు తొలగింపబడినను భారతీయ బాలురు వైప్రవలైనగాని బెజీన్ పవెర్ గారి బాలభట సంఘమున వీలులేకుండునట్లు ఏర్పలుపబడియున్నది ఈ విషయము యుద్ధానంతరము కలుగును విలిపియుంచ బడెను. కాని భారతీయులు దీనినిట్లు "నిలిపి యుంచుట ను సమ్యక్తం పడుండిరి. 1916 వ సం॥ మున సింహళమునండి ఒక యువకుడు మదనపల్లి కళాశాలకు వచ్చి ఒక బాలభటదళమును నిర్మించిరి. ఈ బాలభటులు ఆత్మ్యత్వ మగు నేనను పుకొననీయుముగ నులిరి. ఇందు కలన భారతీయుల కీ ముద్యమమున విశ్వాసము అతిశయించుచున్నది. గతవత్సరము భారత బాలభట సంఘముకట్టి చెన్న పురలో స్థాపింపబడి రిజిస్టరుచేయింపబడెను. ఇందును బాలభట శిక్షణము సర్ జేడెక్. పవెర్ గారి విధానము మీదనే ఆధారపడి భారతభిటుల కనుగుణ్యముగ అచ్చట చట్ట సంస్కరింపబడినది. సాధారణముగా 11 సం॥ లకుండి 18 సం॥ వయసునకును బాలకులకు బాలభట (బాటుస్కాల్లు) శిక్షయొసగబడును. ఇదిగాక 7 సం॥ నుండి 12 సం॥ ల వయసునకును బాలబాలకులకు, 18 ఏండ్లకు వైబడిన వయసుగుల యువకులకును ఏర్పాట్లనర్ప బడుచున్నది శిక్షబడ యగోరువారు భారత బాలభట సంఘ చీఫ్ కమిషనరు (ఆడయార్ చెన్న పుర కి వా) యవలెను. బాలభటోద్యమము వృద్ధి నొంది నేటలుహస్తముల దిప్పించే యుబడిరి. బెంగళూరు ఇందూరు, కాన్పూరు, కాకి, హైదరాబాదు (సింధు)లయందు బాలభటశిక్షణమున కేర్పాట్లుచేయబడెను. వారంతమునకును, పాఠశాలాంతమునను ఈ శిక్షణమున కవకాశములేపబడినది. బాలభటోద్యమ వ్యాపనమునకును బాలభటులకును "ఇండియన్ స్కాల్లు" అనబడు ఒకమాసపత్రిక స్థాపింపబడినది.

ఒక విలేఖరులిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— బాపట్లలోని భారత యువజనసంఘమువారు 13-వ లేదని సాయంకాలము రిక్త గంటలకు వెళ్ల బహుళలో బహిరంగసభను గావించి సివాజి జయంతిని జరిపియుండిరి. సివాజి ఆంగ్లేయు చరిత్రకారుల "హోపిడిగాడు" "కొండవెంక" కాదనియు మాతృభూమిని దుష్పరవాన్యమునండి విముక్తి నొందించుటకు వచ్చిన అవతార పురుషుడనియు సభ్యులు అభ్యసించిరి. స్వరాజ్యము, స్వధర్మము సంస్థాపింప కంకణము గట్టుకొనిన వీర ప్రతాపుడని గంభీరముగా చాటిరి. వీరమాత జిజయో గిర్భాత్తుమగు ఆ వీరుని దేశభక్తి ఆపారమనియు, దేశసేవ కల్గ నాతీమనియు, దైవభక్తి నిరపమానమనియు వ్రాసెచ్చిరి. రానురాను మొదలగు భక్తాగ్రేసరులు వారి మంత్రులని చెప్పిరి. వీరు బాతీయోద్యమము వీడము నాటికి మహామూలని నొక్కి చక్కాగించిరి. భారతీయులంద రీడయంతి యుద్ధిగ జూను ఏటెట నల్వలయవని నొప్పించిరి. కాల్పిత గింబలకు, సందేశాంత వ్యవలడకు కొంత మునుకావచ్చునో వ్యవలడకోడది చిట్ట ముగి నెట్టు.

విన్నపము.

యధ్యక్షానమనందు అయిదవయేడు నడచుచున్నది. యధ్యక్షుల త్వరలో ముగియవలయును. సూచనలు లేవు. యధ్యక్షులకు పూర్వము రతి 1 కి 0-1 6 వెలగల కాగిత మిపుడు రతి 1 కి 0-7-6 నెల కమ్మబడుచున్నది. కాగితముల ధర అయిదు గుల్ల పెరిగినది. ప్రియమైనను కాగితములు దొరకుట చుట్టముగ నున్నది. చందాదారులు పాత పత్రముల సమ్మతవలనను చందాధనము నందు సగమును తిరిగి పొందుచున్నారు. యధ్యక్షులందఱు మైన తరువతను ఇతర పత్రములు చందాలను హెచ్చించినను యధ్యక్షులు ముగియవలను నాసతో నాంద్రపత్రిక చందా హెచ్చుచేయలేదు. ఆంధ్రపత్రికకు దినపత్రికకు రూ 15-0-0 వారపత్రికకు రూ 2-8-0 నిర్ణయించినచందా స్వల్పముగ నున్నది. ఇట్టి కఠిన్యతలందు పత్రికానిర్వహణము దుర్భరము గాన జాత్రమాపించు నుండియును దినపత్రికకు నెలకు రూ 1-8-0 (సంవత్సరముకు రూ 18-0-0) వారపత్రికకు సంవత్సరమునకు రూ 3-0-0 చందా ఏర్పాటు చేయబడినది. ఆంధ్రదేశాభిమానులు ఆంధ్రభాషాభిమానులు ఆంధ్రపత్రికాభిమానులు వివరతపు కఠిన్యతలను గమనించి చందాధనము స్వల్పముగ హెచ్చించినను పూర్వమువలెనే యు దారస్వభావమును బూని పత్రికను పోషించుటకు ప్రోత్సాహము.

పత్రికాధిపతి.

రాజ్యాంగసంస్కరణములు

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు యీ మాసం తమున ప్రకటింపబడు నని, పార్లమెంటుసభలో మాంటాగూగారు తెలిపియుండిరి. భారతీయ ప్రజలులలో గొందరి కీ సంస్కరణ విధాన స్వరూపము గూర్చి యంతకుముందే తెలిసియుండెనని, ఇదిగలదు. ఈ వదంతి ఎటులున్నను, ఇంగ్లీషుమేను పత్రికా విలేఖికి మాత్ర మెటులో సంస్కరణ స్వరూపము గూర్చి కొంతవడి తెలిసి, తనకు తెలిసినదానిని ప్రచురించెను. ఈ విలేఖరి ప్రచురించిన విషయముల కెంతవర కాధారము గలదో తెలియదు. కాని, అసానీయేటను ప్రెస్సువారి విషయమై తంత్రీవార్త సంపుటచేతను, సామాన్యముగ ఆంగ్లోహైందవ పత్రికలకు దివ్యజ్ఞాన మధికముగ నుండునను విశ్వాసము ప్రజలయందు బట్టియు, ఇంగ్లీషుమేను పత్రికలో ప్రచురింపబడు జ్యోస్యములు నిరాధారమని ఎంచజలము. ఈ జ్యోస్యము ననుసరించి, సామ్రాజ్యప్రభుత్వమున ఎట్టి మాన్యు లుండవని, దెలుపబడినది. ఇది నిజముగనని, సంస్కరణములు విశేష ప్రయోజనకరముగ నుండజాలవు. ప్రభుత్వమును ప్రజలకు బాధ్యత వహించునటుల గావించుటయే, ప్రజలయొక్కయు ప్రభుత్వము వారి యొక్కయు ముఖ్యతయమై యున్నది. అట్టి తిరి, సామ్రాజ్యప్రభుత్వమును ఇప్పుటి వలెనే నిరంకుశముగ నుంచి, సంస్కరణముల దలపెట్టుట అసభ్యమగును. కాంగ్రెసు సంస్కర

ణములలో సామ్రాజ్యప్రభుత్వసంస్కరణ మత్యవసరమని స్పష్టముగ వెల్లించుచున్నది. ఇంగ్లీషుమేనుపత్రికలో సూచించబడిన, సంస్కరణములు వాస్తవముగనో, దేశమునం దాశాభంగము కలిగింపక మానవు. కర్మిసు విధానమునందు సామ్రాజ్యప్రభుత్వసంస్కరణము విడిచిపెట్టి బడినది. మాంటాగూగారి శిష్యుల నవలంబించిలేమో తెలియదు. సామ్రాజ్యప్రభుత్వమును బాధ్యత గల ప్రభుత్వముగ మార్చి, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి సభను పూర్తిగ దీపిస్తేమటకే ప్రజలు గోరియుండిరి. ఈ రెండు సంస్కరణములను ఈ విలేఖరి తెలిపిన సూచనలలో గాన్పించువు. ఇక రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వసంస్కరణము కొంతవరకు దలపెట్టబడినది ఇది యెనను ప్రజలు గోరిన సంస్కరణములకు చాల దక్కువగానే గాన్పించుచున్నది. శాసన నిర్మాణ సభలకు ప్రతినిధుల నెన్నికొనుటలో, ప్రజలు సహసరి ఫణ్యుల నెన్నికొనవలయునని గోరియుండిరి. ఈ సూచనలందు, మ్యునిసికలు, బోర్డు సంఘముల నుండి సభ్యుల నెన్నికొందురని సూచించబడినది. ఈ సూత్రము సంకుచితముగ నున్నది రాష్ట్రీయ శాసన నిర్మాణసభలలో ఉద్యోగులు గాని సభ్యు లధికసంఖ్యాకులు గ నుండురని దెలుపబడినది. కాని సభ్యులలో స్వాగతంతులయినను తక్కువ ప్రజానియున్నై యుండవలయును గాని, అందు గొందరు ప్రభుత్వనియమితులు లుండిన లాభ ముండదు ప్రభుత్వనియమితులు తమధర్మమును స్వేచ్ఛతో నిర్వహించుట కష్టసాధ్యము. ప్రభుత్వనియమితులు ఉద్యోగ సభ్యులకే సామాన్యముగ చేయూత నొసగుచుండుట, ఎల్లరుకును విదితమే. రాష్ట్రీయప్రజాప్రతినిధి సభలకు తీర్మానముల గావించుట కధికారము గలదు. ఆ తీర్మానములను రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల వారంగీకరించి తీరవలయును కాని ప్రజాప్రతినిధులు నిరంకుశముగ వర్తించకుండ, గవర్నరు సభ వారీతీర్మానము ప్రతిఘటించుట కధికార ము సగబడినది. ఈ యధికారము కాంగ్రెసుసంస్కరణములందు గలదు. గవర్నరుగారు ప్రజాప్రతినిధి సభల తీర్మానములను ప్రతిఘటించుటకు (Veto) ముందు, సలహాసంఘమువారి యంగీకారమును బొందవలయునట. ఈ సంఘమునందు ఉద్యోగ సభ్యులే సభికముగ నుండురు. వీటో గావించెడి యధికారము సకృతుగ మాత్రమే యుపయోగింపబడునని సూచించబడినది. కాని యిట్టి నిరంకుశాధికారమునకు తగిన అడ్డుగల్గింపవలెను. లేనిచో వీటో యధికారము తరుచుగ నుపయోగింపబడుట స్వభావసిద్ధము. ఈ విషయమై దూర మాలోచించియే, కాంగ్రెసు సంస్కరణములందు చక్కని ఏర్పాటు సూచించబడినది. గవర్నరుగారికి, ప్రతిఘటనాధికార మొసగబడినది. కాని, ఏ తీర్మానము నైనను గవర్నరు సభవారు వీటోజేసినపుడు, శాసననిర్మాణసభ వారీ తీర్మానమునే యొకసంవత్సర మయినవెప్పుట తిరిగి గావించినచో, దానిని ప్రభుత్వమువారంగీకరించి తీరవలయునని కాంగ్రెసువిధానము విధించుచున్నది. ఇందుమూలమున, ప్రజాప్రతినిధిసభవారిపై గవర్నరుగారి కధికార ముండుటయు, తను యధికారమును గవర్నరుగారు నిరంకుశముగ నుపయోగింపకుండ రక్షణోపాయ ముండుటయు, తటస్థమను. లేనిచో, ప్రజాప్రతినిధిసభకును, గవర్నరు సభవారికిని, తరుచు పోరాటములు సంభవించి, ప్రజాపరిపాలనమునకు విఘ్నములు గలుగుట సహజము. ప్రజాప్రతినిధిసభలు బట్టెలు విషయమై గూడ తీర్మానముల గావించవచ్చునని దెలుపబడినది. కాని

ముఖముల గావించుటకును, పన్నుల మార్పులకును, ఆదాయము రాబట్టుకొనుటకును, రివిన్యూకు సంబంధించిన సూచనలను బిల్లుల రూపముగ బెట్టుటకును, రాష్ట్రీయసభల కధికారమున్నదో లేదో దెలుపబడలేదు. కోశాధికారమే, ప్రజాపరిపాలనమునకు ప్రాణమువంటిది. దానిని ప్రసాదించనియెడల, ప్రజాధికారము నిరర్థక మగును. ఇతియ గాక, కాంగ్రెసు సంస్కరణములలో, రాష్ట్రీయ దాయము సామ్రాజ్యదాయము వేరుగ నుండవలయుననియు, రాష్ట్రప్రభుత్వములు సామ్రాజ్యప్రభుత్వములకు నిర్ణయింపబడు మొత్తమును మూత్రమే నొసగవలయునని, సూచించబడెను. ఈ విషయమై, ప్రజలు కట్టుదల జూపవలయును. లేనియెడల, రాష్ట్రీయ అక్కటలకు ధనము మిగులక దేశాభివృద్ధి సంకుచితమగును. రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలుగును. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభలు క్యాబినెట్టులుగ (మంత్రివర్గసభలు) మూటుననియు, స్థానికసభలలో నేకక్ష ప్రాబల్యము గ నుండునో అందునుండి యే సభ్యు లెన్నికొనబడును రనియు, దెలుపబడినది. పార్లమెంటు కరిభాష నుపయోగించుటచే, ప్రజల కిది ఆకర్షవంతముగ నుండవచ్చును. కాని వీటి నిజస్థితి తెలియనిది, యివి ఎంతవఱకు ప్రయోజనకరములుగ నుండునో చెప్పజాలము. కర్మిసుగారి సూచనలందును ఈ పరిభాష విశేషముగ గాన్పించును. ఈ సందర్భమున నొక విషయమును మాత్రము జ్ఞాకక ముంచికొనవలయును. ఆంగ్లదేశ రాజ్యాంగ పద్ధతి ప్రకారము, మంత్రివర్గమును అధికారమునుండి దొలగించుటకు, పార్లమెంటున కధికారము గలదు. బాధ్యత గల ప్రభుత్వమున, నిట్టి యధికారము ప్రజాప్రతినిధుల కుండితీరవలయునని, కర్మిసుగారి ముఖ్యవాదమై యుండెను. కాంగ్రెసువిధానమున, ఈ యధికారము ప్రచ్ఛన్నముగ నొసగబడలేదు. కార్యనిర్వాహకసభ్యులలో సగముకుండి ప్రజాప్రతినిధిసభలచే నెన్నికొనబడవలయునని, మాత్రమే దెలుపబడినది. ఇందుచే ప్రజాశయములు ప్రభుత్వమువారిచే గౌరవించబడునని, యూహించబడెను. ఈ పద్ధతి నవలంబించుటలో కాంగ్రెసు సభవారు, తమసూచనలు విప్లవకరములని అధికారవర్గమువారు దలంపకుందురను నుద్దేశముతో బ్రవర్తించిరి. ఇటులగాక, క్యాబినెట్టు పద్ధతి నెలకొల్పి కార్యనిర్వాహకసభను దొలగించుటకు ప్రజాప్రతినిధిసభకు పూర్ణాధికార మిచ్చిన సంతోషమే. కాని ఈ విషయమై, ఇంగ్లీషుమేను పత్రికా సూచనలలో నిద మిత్థమని గాన్పించుటలేదు. అందుచే నెట్టియభిప్రాయ మొసగుటకు వీలులేకున్నది. ప్రావిన్షియలు సివిలు సర్విసుపరీక్షలు పోటీ మూలకముగనే జరుపబడుననియు, హైందవులే నీ యుద్యోగములందు నియమించబడుదురనియు సూచనగలదు. ఈసంస్కరణము లాభకరమే గాని, ఐ. సి. యస్. పరీక్షలగూర్చి ఏమి యోచింపబడెనో తెలియలేదు ఐ సి. యస్. పరీక్షను హిందూదేశమునందే జరిపి, భారతీయులకు మాత్రమే వాటియంద పకాశమిచ్చుట వాంఛనీయము. ఈ స్వల్పసంస్కరణముల గూర్చి ప్రజలంతగ విచారించ వక్కఱలేదు. సంస్కరణ సూచన లింకను ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటింపబడక బోయినను, ఆంగ్ల హైందవపత్రికలో సూహగ ప్రకటితమగు సూచనల గూర్చి యంత దూరము మేము వ్రాయుట కొక కారణము గలదు. ఈ సూచనలు నిజము గావచ్చును. నిజము గాకపోవచ్చును. కాని ప్రకటింపబడు సూచన లెట్టి వయినను, మూడు

ప్రభావనూత్రముల ననుసరించి, ప్రజలు వీటిని
కరియించుట యవసరము. ప్రజల కిది కోశాధి
కారము నొసగుచున్నవా? శాసననిర్మాణసభ
నిజమగు ప్రజాప్రాతినిధ్యము వహించుట కిది
యంగీకరించుచున్నవా? ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక
సభ, ప్రజాప్రతినిధి సభకు లోబడి యున్నదా?
ఈ మూడు సూత్రములును స్వపరిపాలనమునకు
ప్రథమ సోపానము లనుటకు సందియము
లేదు. సామాజ్యప్రభుత్వము నందెట్టి మార్పు
లేక, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములపై సామాజ్య
ప్రభుత్వపు అంతుక మటులనేయుండి, రాష్ట్రీయ
ప్రభుత్వములందు తాత్కాలిక మగు సంస్కరణ
ముల గావించుటచే నేమాత్రము లాభ ముండదు.
ప్రభుత్వసంస్కరణమున కంతకును బునాదుల
నొక్కమాత్రే వేయవలయును. అతుకులచే లాభ
ముండనేరదు. ఈ మాసాంతమున బ్రకటింప
బడు సంస్కరణములు ఇంగ్లీషుమెను పత్రికలో
ప్రచురింపబడిన వాటివలె నుండక, ప్రజాశయ
ముల కనుగుణ్యముగ నుండుగాక యని కోరు
చున్నారము.

సంగ్రహము

కశ్చిమరంగము మరియొకమారు శాంతముగ
నున్నది. లాబెన్సీ రంగమున అవస్థాందనము
ప్రారంభమై, ఆర్యేంటరీసు, కెప్టెలు మొదలగు
గ్రామములు శత్రువుల స్వాధీనమయ్యెను.
ఏమియన్నవైపునకు వెళలి, పండ్లెండుపైళ్ల దూర
ములో శత్రువిజృంభణ మొగిలియెను. పిమ్మట
రీమ్సు, సాయిసన్న మధ్యయం దాకస్మికముగ
నవస్థాందన మారంభమయ్యెను. మారనునది
వరకు శత్రువులు ముందునకు వచ్చి ఆగిపోయిరి.
మరియొకమారు మాంటిడ్జిరు నాయకులమధ్య
శత్రువులు విజృంభించిరి. కాని యీ మారు యుద్ధ
మునం దాకస్మిక మెద్దియులేదు. మిత్రమండలివారు
సంసిద్ధు లయి యుండిరి. రిజెకోర్టువరకు వచ్చి,
శత్రువు లాగిరి. కాంపెయిను అడవిని బట్టుకొన లేక
పోయిరి. ఇట్టి స్థితిలో ప్యారిసు పట్టణము చేరుట
కింకను, విఘ్నము లనేకములు గలవు. శత్రువుల
కింతవరకును వారి మనోరథ మొడర లేదు. అవ
స్థాందన మొకమారుకన్న వేరొక మారు పలచ
బడుచున్నది. తీవ్రత త్వరలో నమసిపోవుచున్నది.
రాను రాను మిత్రమండలివారి నిరోధశక్తి గూడ
నతిశయించుచున్నది. అమెరికను సైన్యపు తోడ్పా
టధికమగుచున్నది. శత్రువులకముం దేవదేశమున
విజృంభించెదరోయని, మిత్రమండలియుద్ధ నిపుణులు
యోచించుచున్నారు. ఒక్కవిషయమును మాత్ర
మీ సందర్భమున గమనించుట యవసరము. శత్రు
వుల యుద్దేశము, బ్రిటీషు ఫ్రెంచిసైన్యములను వేరు
వరుచుటయే యని, యుద్ధక్రమము జూచిన వ్యక్త
మగును. ప్రథమవిజృంభణమునందు ఏమియన్నచు
స్వాధీనపరచికొని, శత్రువులు ఉభయ సైనికు
లను వేరుపరుప యత్నించి విఫలు లయిరి. అప్పటి
నుండియు శత్రువుల యత్నము లీ పనికై సాగింప
బడుచునే యున్నవి. కాని యింతవరకును
సఫలము గాంచలేదు. ఈ రెండు సైన్యములను
వేరుజేసి, శత్రువుల కృషి కొంతవరకు సఫల
మగును. శత్రువుల యుద్ధవ్యూహమంతయు నీగమ్య
స్థానము ననుసరించి కావించబడునని యూహింప
వచ్చును. కాని ఏవైపున శత్రువులు విజృంభించి
నను, వాటికి లాభము గలుగ దని, ఫ్రెంచివారి
ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. ప్యారిసులో భావి
స్థితి గూర్చి సంపూర్ణవిశ్వాసము ప్రబలి యున్నది.

కాని : ఇందులో మాత్రము కొంతవర
కాతురత జూపబడుచున్నటులు, యాటరు తంత్రి
వార్తలలో గాన నగును. జర్మనులు తమ వ్యూహ
మెట్టిదో దెలుపక పోవుటచే, అచాయ మింకను
చాలగలదని, లండను ప్రజాభిప్రాయమైయున్నది.
శత్రువులు తమ గమ్యస్థానము జేర లేకపోయినను,
ప్యారిసునకు ఉపద్రవ స్థితి దెచ్చిబెట్టిరి. అందుచే
నూర్చి 21-వ తేదిన ప్రారంభింపబడిన విభమున
యవస్థాందనమును శత్రువులు తిరిగి ప్రారంభింప
వచ్చుననియు, దుప్రేక్ష్య యవరాజువద్ద నిలువ
సైన్యములు చాలగలవనియు, శత్రువులు
ప్యారిసును గాని, ఏమియన్నును గాని, కెలయిని
గాని జేరుటకు ప్రయత్నింపవచ్చుననియు,
శత్రువులు విజృంభణ మారంభించిన పిమ్మట
గాని వారి యుద్దేశ మెద్ది యైచియు తెలియుట
కష్టమనియు, లండను ప్రజలభిప్రాయమై యున్నా
రట. ఇట్టి మనస్తాపము సహజమే. ఏలన,
శత్రువు లేవకకన విజృంభించెదరో తెలియక
మున్ను, ఏ ప్రక్కన మిత్రమండలివారు సైన్యము
లను సిద్ధముజేయవలయునో తెలిసికొనుట కష్ట
సాధ్యమే. కాని, అంగ్లప్రజలు, శత్రువిజృంభణము
తాత్కాలికముగ నాగినందుచే సంతసింపక, భావి
స్థితిగూర్చి చక్కగ యోచించుచున్నారనుట కిది
నిదర్శకము. ఫాక్సు-సేనాని, జర్మనుల కుత్సిత్రము
లను కనిపెట్టకపోదు. అందుచే శత్రువుల కీతరుణ
మున ప్రబలమగు విజయము గలుగు నని దలంప
జాలము. ఈ తరుణము దప్పిన, శత్రువిజృంభణ
మంత మొందినటులనే ఎంచవలయును. అందుచే
నికముందు సంగ్రామ మే రీతని జరుగునో యని
యూహితో నిరీక్షించుట ధర్మము. ఆఫ్రికాలో
అంతరికలహము తెక్కువగుటచే ప్రజలలోని కల
వరము దగ్గించుటకు, శత్రువులు ఇటలీపై నూతన
విజృంభణమును దలపెట్టిరి. ఆసియాలో పీఠభాగ
మున బ్రిటీషు సైనికులపై శత్రువులు విజృంభించిరి
గాని, ఫలముగలుగ లేదు. స్లావీనిదాటి బెంటా
వైపు రావలెనని జేసినప్రయత్నములు విజయము
గాంచలేదు. ఎడిజ్జివేరవలయునని శత్రువుల యుద్దేశ
మై యుండవచ్చును. వీరి యుద్దేశ మంతవరకుఫలిం
చునో,ముందు చూడవలసి యున్నది. విజృంభణా
రంభముబట్టి చూచిన, శత్రువుల యుద్దేశము నెర
వేరదని, యూహింపవచ్చును. శత్రువిజృంభణము
లన్నిటియందును, అసంఖ్యాకులగు శత్రుసైనికులు
మడియుట యుత్సాహకరముగ నున్నది. మిత్రమం
డలి అంత్యవిజయమున కిదియే, మూలాధారము.

క్రొత్త పాఠశాలలు

విద్యార్థులకు తగినన్ని పాఠశాల లుండుటకు
జైల్వరుగారు, 18 ప్రైన్సిపాల్సును, 48 మిడిల్
స్కూల్సును క్రొత్తగ నేర్పరుచుటకు, ప్రభుత్వము
వాటికి సూచనల సంపిరి. 17 ఇంకంట్టిలు సెకండరీ
పాఠశాలలను ప్రైన్సిపాల్సుగ మార్పుటకు, ప్రభు
త్వమువారంగీకరించిరి. వీటిలో 15 లో కలు
బోర్డుల క్రిందను, 2 మ్యునిసిపలు సంఘముల
క్రిందను నుండును. చిత్తూరుజిల్లా బోర్డువారు
క్రొత్తప్రైన్సిపాల్సు నొకదానిని తెరచుటకు, ప్రభు
త్వమువారంగీకరించిరి. 48 మిడిల్స్కూల్సును
తెరుచుటకు, ప్రభుత్వమువారంగీకరించిరి. వీటిలో
1 మొదలు 5 ఫారములవరకును విద్యనేర్పబడును.
ఈ వ్యయమును ప్రభుత్వమువారు భరింతురు.
క్రొత్తపాఠశాలలు మ్యునిసిపలు ఆవరణములో
మ్యునిసిపలు సంఘములచేతను, మిగిలిన ప్రదేశము
లందు లోకలబోర్డుల చేతను, పరిపాలింపబడును.
గంజాముజిల్లాలో తెక్కులి, ఆస్కాలయందును,

విశాఖపట్టణమున పార్వతీపురమునందును, గోదా
వరియందు కొత్తపేట రాజోలునందును, కృష్ణా
యందు గుడివాడయందును, గుంటూరునందు
రేపల్లెయందును, కడపలో నందలూరునందును,
అనంతపురమునందు పెనుకొండయందును జిల్లా
బోర్డుల క్రింద నుండు ఇంకంట్టిలు సెకండరీ పాఠ
శాలలను ప్రైన్సిపాల్సుక్రింద మార్చెదరు. నర్సా
రావుపేట, ఆదోని మ్యునిసిపలు సంఘములక్రింద
నుండు సెకండరీ పాఠశాలలను ప్రైన్సిపాల్సుగ
మార్చెదరు. క్రొత్తగ నొక ప్రైన్సిపాల్సును, మదన
పల్లిలో నేర్పరచెదరు. మిడిల్స్కూల్సు ఆంధ్రదేశ
మునందీక్రింది ప్రదేశములందేర్పరుపబడును:—
నరసన్నపేట, సోంపేట, బుగడ, గజకలిసగ
రము, శృంగవరపుకోట, అంబాజీపేట, జగ్గం
పేట, బెండమూరులంక, కొవ్వూరు, చల్లపల్లి,
ఉండి, అద్దంకి, వినుకొండ, కందకూరు, ఆత్మ
కూరు, గూడూరు, బద్వేలి, రాయచోటి,
మార్కాపురము, ఆత్మకూరు, రాయదుర్గము,
యమ్మిగనూరు, కల్యాణదుర్గము, తాడికత్తి, తిరు
త్తనీ, పాకాల.

ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుడవది

ప్రత్యేకదేశీయమహాజనసభకు మహమ్మదా
బాదు రాజాగారధ్యక్షుడవది సంగీకరించుటకు,
బిసెంటుగారు చేసిన ప్రయత్నములు సఫలములు
నటుల గాన్పించవు. నిన్నటి న్యూయిండియా
పత్రికలో, సంస్కరణములు ప్రకటింపబడవరకు
అధ్యక్షుల నియామకము గావించ గూడ దని,
రాజాగారభిప్రాయము తెలిపిరని, బిసెంటుగారు
వ్రాసిరి. మహారాజాపత్రిక గూడ నిట్టి యభిప్ర
ాయమునే సూచించినది. గౌరవనీయులగు పండిత
మోతీలాలు నహస్రాగారు, ప్రత్యేక కాంగ్రెసు
సభకు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారధ్యక్షులుగ నుండ
వలయు నని తంత్రివార్తలనందిరి. సంస్కరణముల
చర్చతోబాటు, అధ్యక్షుడవదిని గూర్చి గూడ
చర్చలు జరుగునని, యూహింపవచ్చును. కాని,
దేశాభిప్రాయము గనుగొని దాని ననుసరించియే
యీ విషయమి నిశ్చయించుట భావ్యముగ
నుండును.

హెచ్చుధరలు

ప్రతి జిల్లాయందును ఎమర్జెన్సీ సంఘముల
నేర్పరచి, అందు కలెక్టరుగారు నియమించెడి
ఉద్యోగ అనుద్యోగ సభ్యులను జేర్చవలయు నని,
మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు సూచించుచున్నారు.
ఈ సంఘములు ప్రజలకు మిత వ్యయమును
గూర్చియు, పెండ్లి మొదలగు నవసరములగు
విందులకు రైలుపై ప్రయాణము మానివేయుట
గూర్చియు, బోధించును. జిల్లాలో వస్తువుల
సల్లయిని గూర్చియు, ప్రజల యక్కడల గూర్చియు
నీ సంఘములు కలెక్టరుగారికి సలహా నిచ్చు
చుండును.

నిర్బంధితుల విచారణ:— కేసుపాద చంద్రుడు నరసిం
నిర్బంధపాదము విధించి 2 దినములలో బరద్యామ పోలీసు
మాదర్నెంటుకు 3 నెలదలతెనె ఆజ్ఞాపించిరి. అతడట్లు పోలేడు.
పిమ్మట నరసిం అరెస్టాంటుల మైదున్సింగులో పోలీసువారు
పట్టుకొని కేసుచేసిరి. తాను బరద్యామతెల్ల నరకచట నూప
రెంటులేదని అతడు యజ్ఞావు రచించున కేసుప్రోవీచేసిరి.
రాజేంద్రనాథ చక్రివర్తి అను నరకు పోలీసువారి అనుమతి
లేకుండ పక్కికొడును బంగళా దొరతనమువారి కార్యదర్శిని
2 కలెక్టరుగారి సంచనయము అతడు నిత్యయని కనబడలేదని
అతనిపైని కేసుచేయబడినది. విచారణ జరుగుచున్నది.

రెండవ యుద్ధబులామునకు

(1197)

ద ర ఖా స్త లి పు డ నే ష్ఠి త ము లు.

ఈ బులాము నూటికి ఏకవంశపున ఈయబడును. వృత్తికన్ను లేదు. ఈ యుద్ధబులా పత్రములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1923 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయి లీయబడును. 1925సం॥లో 100-కి 103 రూ॥న్ను, 1928లో 100-కి 105 రూ॥యలును పత్రములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సామ్రాజ్యమునుపద్ధతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తు గా పయోగించుకొనుటకు దీనిని చింపి మీ పేరుచ్రాసి పంపుడు.

ద ర ఖా స్త న మూ నా.

మదరాసు బ్యాంకింగ్ వారికి,.....1918.

కో కా ధి ప తి,
(పిమ్మటనే ఆయా, ఇందులోరూపాయలచెక్కును లేక రొక్కమును పంపుచున్నాను.
దీనికోక యుద్ధబులాపత్రమును (ప్రామిసరీసోటు *) మొకదాని నిప్పించిన మీ కంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సామ్రాజ్య ఏ సంవత్సరములో సామ్రాజ్యమునో ఆ సంవత్సర ముండనిచ్చి తక్కినవానిని కొట్టివేయుదు.
* 1921, 28, 25, 23 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును.
[కెడవలో ఇవ్వబడును.
ఇట్లు విశ్వసనీయము.
పేరు.....చిలినము..... (స్వప్రముగ వ్రాయుడు.)

వి రో పా మ హా స ం గ మ ము

(రైతుకు ఏ జిచ్చి.)

ఇంట్లందు

సామ్రాజ్య యుద్ధ సభ.

ఆస్ట్రేలియా ప్రతినిధులు.

లండను, జూలై 18:— ఆస్ట్రేలియానుండి సామ్రాజ్య సభకువచ్చిన హ్యూగు కాటగార్డు యూరపు యొద్ద గొప్పస్వాగత మొసగబడెను. అతి దారుణమగు తుపాను పట్టి యును సమాధ్రుతరంగము లతి భయంకరముగ తాటవచ్చును చలించుకుండు మహాపర్వత రాజమువలె నాంగ్లదేశ మీదారుణ దినముగనయమున తావలించిందిన భర్త్యులగ్రామమునకు పగిన శ్రోమ్యమున విసిరించి యున్నది. ఆస్ట్రేలియా వారిలో నూ రనాశోమయల జనించింది. శత్రువులు తీవ్రముగతలపడుటయే ముండులకు కారణము. ఇప్పుడు జరులశ్రోధికముగ స్వ స్థిందముగవచ్చి సేనలో చేరుచున్నారు. జర్మనులలో సంది వారికేమియును ప్రసక్తిలేదు. మిత్రమండలి వారికి సంపూర్ణ విజయము కలుగువరకు పోరుమానగూడదనియే ఆస్ట్రేలియా ముందధికసంఖ్యాకుల నిశ్చితము. ఆమెరికావారు లక్షలకొలంి మునిక్కుతులై జర్మనుల మోటుబలము మరల తలచుపకుండ చేయకలేనను షిక్షతో సమరమునకు వచ్చుచున్నారు. ఆంగ్ల కావాదశకును మేమిప్పుడు స్వయముగ చూడగలుగుటచే మే మిష్టికిని మనన నలవిగాని సద్భావము మాకు కలి గినది. అట్లుంటికు సముద్రమున కావలి గాయుటకు చేయబడిన ఏర్పాటులు ప్రశంసనీయములు. మేము 14000 ముప్పు పయము చేసితిమి మాకు మార్గమున శత్రువుల బాడెయింకనబడలేదు. ఆంగ్ల కావాదశము సెంతయని ప్రశంసించ వలసిన హ్యూగుగా రనిరి.

భారతీయ ప్రతినిధులు.

హాల్లిమాటా మహారాజగారును సర్ సత్యేంద్ర సింహ గారును ఇండియా ఆఫీసునకేగి ఈ సెల 18 వ తేదీని యుద్ధ మంత్రి సభకువెళ్లిరి. 14 వ తేదీని గూడ వారా సభకేగి మాంటాగూ గారి కతిఫలయ్యెదరు. లండనులో పని తీరిన పిమ్మట మహారాజగారు ప్రాన్సు దేశమునకేగి యుద్ధకార్యములను చూచెదరు.

మహారాజగారి ప్రసంగము.

ఇట్టివిషయముననే నిలండను నగరమున కేలేర గుండుట లాభకరము. భారతీయ సంస్థానాధిపతు లశ్రోత రాజభక్తి భరితులని నేను స్వయముగ సెలించింప నవకాశమును బడయుగలిగితిని. సామ్రాజ్య మహాసభలయందు సంస్థానాధి

పతుల ప్రజల ప్రతినిధులు స్వయముగ పనిచేయుట కవకాశ మొ సలబడుటచే నిజజీవండ్లి భారతీయు లధికానందమును పొందుచున్నారు.

హిందూదేశమునుండి అత్యధికమగు సేన రావకాశము కలదుగాని భారతీయులలో ననేక తెగలవారు చిరకాలము నుండి రణ వ్యాపారమును వరచియున్నారు. భరతఖండ విడివరకు చేసిన యుద్ధ సేనకును ఇతములను చేయగల దానికిని నేను చాల నుపాంగుచున్నాను. సామ్రాజ్య సంరక్షణార్థము సంస్థానాధిపతులయగు మేమిడివరకు చేసిన సహాయము మేము చేయ సంకల్పించిన గొప్ప సేనకు ప్రాతి పదిమాత్రమే. మిత్రమండలి వూరిన ఈకార్యము మహత్తమ ము భర్త్యులహితము మానవహితంకరము నని భారతీయులు నేడు బాగుగా నెరిగియున్నారు. శత్రునిర్యూలమునకు సర్వవిధ ముల తోడ్పడ సంసిద్ధులుగానున్నారు. ఇతరదేశములందుగల హిందూదేశమునందు గూడ జర్మనుల పన్నాగములు మెండుగ నే యుండవచ్చునుగాని భారతీయు లెన్నటికి నట్టి తంత్రము లకు లొంగరని మీరు బాగుగా విశ్వసించవలగును. హిందూ దేశమునందు భిన్న భావములు గలవారు లేకపోలేదు గాని ఆంగ్లపరిపాలనము జర్మను పరిపాలనముకంటె శ్రేష్ఠతమమని ప్రేమించనివా రొక్కరునులేరు. భరతఖండాభివృద్ధి కాంగ్లదేశ సంబంధ మత్యవసరము. యుద్ధమునవలన చతుల చాలా హెచ్చినవి. ఆదేశముకుగల కష్టములను వారుబాగుగా గుర్తించి యున్నారు. వారు శక్తి సంపన్నతేకుండ పనిచేయుదురు. పం జాబు హిందూదేశమునకు కృపాణ పాణియని వాసిగాంచి నది. ఇప్పుడు గూడ పంజాబు దేశమునుండి సేన అధికముగ రణరంగమునకు పంపబడినది. అధికముగా ప్రజలు సేనలో చేరుచున్నారు. ఇంకను చేరగలరు. అన్నివిధ ముల సరగ్ర సహాయము జరుగగలరు. రష్యా పతనమువలన కలగనన్న తొందరలో గూడ ఇండియా ప్రజలు జర్మనులకు లొబడరు. ఆచట జర్మనులకు రాజకీయ వాణిజ్యానులం దెట్టి ప్రజేశమును కలగదు. మన మీ విషయమున అమీరుగారి మాటయెందు గూడ విశ్వసించవచ్చును. వారందుల కనుగుణ ముగ నిడివరకు పనిచేసియున్నారు. సామ్రాజ్యసభలో భార తీయుల ప్రాతిభిధ్యము స్థిరపడుటకు భారతీయ సంస్థానాధి పతు లెంతయు సంతసించిని మహారాజగారు నుడివరి.

ఈ సెల 13 వ తేదీని సామ్రాజ్య యుద్ధమంత్రుల సభ లో తీరు ప్రతినిధుల కత్యధిమగు స్వాగతమొస గిరి. హిందూదేశమున దొరతనమువారు చేరుచున్న రాజకీయ సంస్కరణములు సంస్థానములలోనున్న పద్ధతినే అనుకరించి

యున్నవని సంస్థానాధిపతులుగ్రహించగలిగిరి. మాంటాగూమే మ్ము పద్ధత ప్రభువుగార్లతో బాగుగా చర్చించుటకు వారికన్ని అవకాశములు కలిగింపబడిన వని మహారాజు గారు రనిరి.

సర్ సింహాగారి ప్రసంగము.

కాంతి కాలమున భరతఖండమున పరిక్రామికాయలు బాగుగా నిభివృద్ధి చేయబడియుండినవో భారతీయు లిట్టియుద్ధ సమయమున నత్యధికముగ తోడ్పడియుండురు. వారికిపుడట్టి అవ కాశము లేకపోయె నని వారెంతయు చింతిం చున్నారు. అయినను ఇతరులుగ్రహించగలిగిన దానికంటె చాల హెచ్చు గనే భరతఖండము వైస్ర్యమును సానుగులను భవమును పంప గలిగెను. దేశ విస్తీర్ణమునుబట్టి ఇండియా సేన స్వల్పమేయన వలసియుండినను ఆ సేన సామ్రాజ్యమునకు చాలముఖ్యాంగమ నుట నిర్వివాదాంశము. యుద్ధసమయమున భరతఖండమునందలి జనసామాన్యమున కెట్టి యిబ్బందియు కలగలేదనుకొనుట పొర బాటు. ఆచటపరిశ్రమలకంతగా నభ్యంతరముకలుగ లేదనుట నిజ ముగానిబట్టు, ఉప్పుమున్న గువానిదలలు చాల వెగిపోవుటచే బీదల కధికమగుశ్రమకలిగినది. భరతఖండ మెంతయో సహాయ చేసినది ఇంక నధికముగ చేయగోరుచున్నది. వివిధతరగతులలో సహకారమధికమగుట కిటీవల ఏర్పాటులు చేయబడినందున ఇంక నధికమగుసహాయము చేయనవకాశము కలిగినది. రష్యాపత నమువలన కలిగినవిషయస్థితిని జర్మనుల దురాగతములను భార తీయులు బాగుగా గుర్తించి యున్నారు. మిత్రమండలివారి సంకల్పమిడేరునట్లు పూర్తిగా తోడ్పడనిచ్చుకులై యున్నారని సర్. సింహాగారు నుడివరి.

గౌరవము.

మహారాజా, సింహాగార్లు ఆంగ్ల దేశమునకేగ గానే మహా రాజగారికి మేజరుజనరలు బిరుదమును సింహాగారికి కే. సి. (కింగ్సు కాన్సలు) బిరుదము నియ్యబడెను.

బ్రిటను రంగు వేయువాండ్రస్థితి.

లండను, జూలై 14:—బ్రిటిషు దీవులందలి రంగుల నేత వాండ్రందఱును మాంచెప్పుడువద్ద పెద్దసభచేసిరి. ప్రాన్తిగాడ కొంతసేపు ఉపన్యసించిన పిమ్మట యుద్ధాంతరము బ్రిటిషు దీవులు జర్మను రంగులమీద నాధారపడకుండ నుండవలయు ననియు, రంగువేయుచున్న కంపెనీలలో పెద్దపన్నెండు కలి యుట కంగీకరించుచును రెండు తీర్మానములు చేయబడెను.

భారతీయనై నికుల జీతములు.

లండను, జూలై 12:—ప్రజలమండిరమున సర్ జె. డి. రీసుగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు మాంటేగుగారిట్లు చెప్పిరి. యుద్ధారంభమునుండి భారత నైకులయొక్కయు, నైనికో వ్యోగులయొక్కయు స్థితిగతులం ది (కిందిమాటలు జరిగెను. యుద్ధరంగమందుండి అన్నితరగతుల వారికి నుచితముగ నా వారము నొసగవలయున; తేటా హెచ్చింపబడెను; హిందూ దేశమును బాసి ఇతరరంగములకు బోవుకపుకు రంగస్థితిగతులను బట్టితీతములు హెచ్చించుట కంగీకరింపబడెను; పెన్షనులను గూర్చిన వరతులు సంస్కరింపబడెను; ప్రత్యేక ప్రశంసాపాత్ర మగు యుద్ధసేనకు భూములములయునను, ప్రత్యేకపు పెన్షను లములయునను బహుమతులొసగుట కంగీకరింపబడెను; నీపా యిలకంటె నెక్కుడుస్థితి నున్నవారి జీతములు హెచ్చింప బడెను. క్రొత్తగా వైస్ర్యమునడేరువారి కారంభముననే బోవను ఈయబడుచున్నది.

సర్. జె. డి. రీసుగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు మాం టేగుగారికి నట్లు చెప్పిరి.—హిందూదేశమునుండి మాలేదీవు లకును సింహాశమునకును కలసపోవువారిని గూర్చి ప్రవృత్తియు స్త్రీ ఏర్పాటులను మార్పుటకేమియు నాలొచింపబడలేదు. ఏ మైసలోపములున్న వానితోలిగించునూచనము లంగీకరింపబడెను

స్వచ్ఛందవ్రతులు.

లండను, జూలై 16:—ఇటీవల దొరతనమువారు పంపిన విజ్ఞప్తికి ఫలముగా వేలకొలది దరఖాస్తులను పంపిరి. తా మేయద్ధకార్యము వైస చేసెన వనిరి.

పేర్కొనబడిన యోధులు

లండను, జూలై 14:—కొందరు పాశ్చాత్యులను గా ను మరహింతుల్లా గారును పోషించింపబడిరి.

యుద్ధపై దీల సంఘము.

లండను, జూలై 14:—బర్మిలోని థై దీలస్థితిగతులకు బాగుగా తెలిసికొని దొరతనమువారికిని ప్రధానమంత్రిదీలసంఘ మునకును తెలుపుటకు కనిండెను బెంటింగు ప్రభువుగారి అభ్యు త్తేజింద నొక సంఘ మేర్పరపబడినది.

పోలవైకుంఠం, జూలై 16. — 55 మారియ దేవనాథుని
 ముచ్చరిన సాంగ్లపూరితగురు చిట్టికి శిష్యులు మున్నురు. వీరి రాక కలసి
 గృహం పు) కట్టి ఫలితి ముచ్చరించుచున్నది.

ఇటీవల

ఇటీవల రంగము - బ్రిటిషు విమానములు.

లండను, జూన్ 16:—ఇటీవల బ్రిటిషు విమానములు ప్రపంచమునందు ప్రఖ్యాతిని పొందినవి. ఇటీవల బ్రిటిషు విమానములు 14 వ తేదీ యుద్ధమున కాటా రోవీడ 1100 కిలో గ్రాముల బ్రిటిషు విమానము ఒకటి నేను. క్రైస్తవుల వైమానిక ఫిరంగులు ఎంతయుగా అన్ని నుండి ప్రతి బ్రిటిషు విమానమునకు సంతోషముగా ముట్టడించినను మనవిమానములన్నియు నిరపాయముగా తిరిగివచ్చిన. రాజు గారు నేటికినీయు క్రోస్లీ వాడు పట్టణములను పట్టించింది. ఈ సేనలు యుద్ధ ముఖమున ఇటీవల వైపున పోరాడేవును న్న.

ఇటీవల యుద్ధమునందు 50 అస్త్రియను దళములు పోరాడేవునున్నదియు, క్రైస్తవులు ఇటీవల వారివై ఆకస్మికముగా పడలేదనియు ఇటీవల బ్రిటిషు విమానముల నుండి పరము పరాను యుద్ధకార్య విఫలము చెప్పబడును.

ఇటీవల అస్త్రియావారి అవస్థాందము.

జోమ, జూన్ 16:—జోమవారు వారు రాత్రి 8 గంటలకు సేనాధిపతు లిలుల తెలిపి రని ప్రధానమంత్రి సిగ్గున ఆర్థాంధోగారు నేనెటు సభవారి కేగింది. పోరాడేవునుగా నన్నది. క్రైస్తవులయొద్ద హెచ్చుగా నన్నది. అసియాగో పీఠభూమిమొదలు సముద్రమువరకు వారు వెళ్ళుతావుల యందు కలపడిరి. మేము బలముగ నెదిరించుచుంటున్నామని ముందుకు రావలెననిన నన్నది. అటులను ముందుకు వెళ్ళును అనుకున్నది. మేము చాల సాయలు కలపడితిమి. కొన్ని వోట్ల మరల మొదటిసారినుండి కేగితిమి.

ఇటీవల క్రైస్తవులను అంగరంగమున తిరుముట

అంగరంగమున ఎటు గతి రాత్రియు సేనాధిపతులు క్రైస్తవులను తరిమి మొదటి స్థానమున కేగితిమి. తిరిగి మంది 2 కొండ ఫిరంగులను చాల మర ఫిరంగులను బట్టుకొంటిమి. నిన్ను నడుచుచున్న క్రైస్తవుల పరాతి కిరీట్ల దళములు తలపడినపుడు ఎడమతీపున నన్న ఇటీవల సేన ముకు తోడ్పడుటచే మేము అస్త్రియా సేనను వెంటనే నిరోధించ గలిగితిమి. ఫిక్సాంతమున చాలవోట్ల తీరచుకున్నామని జరుగు చున్నది మరి ముందువిమానములను నాశనము చేసితిమి. మాం టుల్లెగొట్టలకు తూర్పుకొన నైట్ల ప్రాంతమున ఘోర జరిగిన దని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

అవస్థాందము.

లండను, జూన్ 16:—ఇటీవల బ్రిటిషు సేనల తో నుండిన బ్రిటిషువారి విలేజు కిని వారమునాటిట్లు తంతి రంపుచున్నాడు: నేటియుద్ధము మాసియాగో పీఠభూమి యందలి బ్రిటిషు ప్రదేశముల పోరాడేవులను మెదిరించెను. ఆయన అస్త్రియను, జర్మను బోస్నియను దళము లుండెను. అతీత భూమిమట్టు నుండిన కొండలను నిమగ్నపరచుటలో చేరకల యనని క్రైస్తవులు క్షేపించి నట్లు కన్పించుచున్నది. క్రైస్తవులు మా ప్రభువు పంతులండు ప్రదేశానికి గాని ఎక్కువకు లాభము జొందలేదు. టుడిభాగమున వారినింప వెంటగా మేము తిరిగి వైచితిమి. మాపంత్రి ఎడమ భాగపు మధ్య ప్రదేశమున వాగు కొలది వందల గజముల రంగమును పట్టుకొనగలిగిరి. ఆయనయును పొగ మందు దట్టముగ నుండెను. అసియాగో పీఠభూమికిని కానూనా గ్రామమునకును మధ్యనుండు అయోమాగ్రము ననుసరించి క్రైస్తవులను వాకల నుపాదించిరి. ఇటీవలి జర్మను పద్ధతుల ననుసరించి రాత్రికి రాత్రి బాల్కునానానండి మోటారుల సహాయమున సైనిక మంది సైనికులు తిరిగిని రావడిరి. ప్రారంభపు ముట్టడి చాల భయంకరముగ నుండెను. గాను పట్టులు మార్చుచు చాల స్వల్పముగ నుపయోగింపబడినది.

బ్రిటిషు రంగము నాస్త్రియను తెలిపించుట.

లండను, జూన్ 16:—ఇటీవల రంగమునందు బ్రిటిషు అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు: సముద్రము మొదలు కొని అడిబెరగ్కును భయంకరముగ నుట్టికి మొదలించి పిక్కట క్రైస్తవదాతి దళము దినయంతయు ముట్టడించెను. నాలు గాస్త్రియా పట్టణములు బ్రిటిషు రంగము నెదిరించినది. బ్రిటిషు వైపున వారినింపిన ప్రయత్నములు పూర్తిగా పరా

భయంపడుచు. క్రైస్తవుల కపాఠస్థములు గలిగెను. ఎడమ ప్రదేశమునందు క్రైస్తవ దళములు మా రంగమున 2500 గజముల మేరకు నేయు గజములు లోనికి దోచివచ్చిరి. క్రైస్తవుల కపాఠ స్థము ప్రాప్తిచెను. జూన్ 15 తేదీ నాటి యుద్ధమును క్రైస్తవ దళములకును విమానముల బయలుదేరుటకు మనలను పడ కుండెను. ఆ దినమున 7 క్రైస్తవ విమానములు నేల గుల్మలడి నది రెండు అకౌలుట్టులు మంటలతో క్రిందబడినవి. మధ్యాహ్నముపుడు క్రింగుగ బోవు విమానములు లోయను పయ్యెని యొద్దను నుండి క్రైస్తవ సుభారముల మీద మర ఫిరంగులను బొంబులను ఉపయోగించినవి. అందులన వారికి ప్రబలన న స్తయు గలిగెను.

అస్త్రియను అవస్థాందము.

లండను, జూన్ 16:—ఇటీవల ప్రకటనము: అస్త్రియను మహాదళస్థాందము కిని వారమునాటినుండియు సంతోషించుచున్నది. ఫిరంగిని న్నామాను చాల భయంకరముగ నన్నది. ప్రాబుల్యము చివరకు, మాంట్లెగొట్టలద్వారము గల అసియాగో పీఠభూమియొక్క తూర్పు ప్రదేశమున క్రైస్తవుల అవస్థాం దను మొదలించుచు అడిబెరగ్ కే తలపడుచున్నది. అట్లనే వారల స స్థాం ద న ము నా రంభించిరి. బలవంతమున పయనమిది చాటుటకు వారు ప్రబల ప్రయత్నము మొదలించిరి. 150 కిలోమీటరుల రంగమున క్రైస్తవు లభయంకరముగ నెదిరించిరి. మొదటి ప్రయత్నమున వారు మాంటిడి వాల్సెల్లా అపోల్లి ప్రదేశములందు హోప్టె సాలాగోల్లు ముఖ్య ప్ర దేశపు చివరను కొన్ని ప్రదేశముల నాక్రమించిరి. నెర్వామా రాను మాయలీ ప్రదేశములందు కొంతగండి క్రైస్తవులు కయ్యెని చాటిరి. రంగ మంతటను మేము బలవంతముగ ప్రయత్నములను నొనరించి క్రైస్తవుల మహాదళి కొద్ది విజ యంతముగ నిలువ గలిగితిమి. తాత్కాలికముగ విడచివెట్టిన ప్రదేశములలో వెళ్ళుంటిని మేము మరల నాక్రమించు కొంటిమి యుద్ధభయంకరస్థితి రాత్రిసమయమునకుడ మార లేదు. అసియాగో పీఠభూమి యందలి రంగమును మేము గట్టిగా నిలువరించుచున్నాము. అస్లోరి, సోలాగోలి ముఖ్య ప్రదేశము లందలి పూర్వ ప్రదేశములను మేము మరల పూర్తిగా నాక్ర మించుకొంటిమి. పయనమిది చాటివచ్చిన క్రైస్తవులకు మేము చాల ఒత్తిడిని గలిగించుచున్నాము. ఇప్పటికి మేము 3000 మంది కైచీలను పట్టుకొంటిమి. అందు 89 గురు ఉద్యోగి నులు గలరు. మా వైమానికమును, మిశ్రమండలి వైమానికము పయ్యెని నదిని క్రైస్తవులు చాటుకుండ ముట్టడించుట యందును క్రైస్తవ మూకలమీద మరఫిరంగుల నుపయోగించుట యందును చాల తీవ్రముగ పనిచేసినది. మేము 31 క్రైస్తవ విమానములను నేల నుట్టితిమి.

ఇటీవల సేనాధిపతి నిలుపుకొనుట

లండను, జూన్ 16:—అస్త్రియావారు మొదటి రోజున చేసినయుద్ధము జయప్రదమున విలులేదు. అంగరంగమున వారి కెట్టి ప్రయోగ మనమును కలుగ లేదు అసియాగోనండి కానూనా వరకును బ్రిటిషువారి క్రైస్తవ వారు తలపడి కొన్ని ఫిరంగులను పట్టుకొనగలిగిరి గాని మేము వారిని వెంటనే తలపడిమరల దాని నాక్రమించితిమి. ఇంతకంటె వారికి కలిగిన విజయ మే మియును లేదు. అంగరంగమున మాచ్చేమియును లేదు. మేము 250 మంది పరానువారు 180 మందిని పోవలచుకొంటిమి.

జర్మనీ

మిత్రముదలి; జర్మనువైచిలు. అమర్షము, జూన్ 16:—బెర్లినునండి ఇట్లాకరంతి వచ్చుచున్నది—చీనాయందలి జర్మనులను అస్త్రియవారు గొంపోవుచుండుటకుగూర్చి ఒక ప్రకటన విదేశకార్యాలయము వారి తరపున ప్రత్యుత్తర మొసగుచు హెచ్చరికగా రిటనిరి. అస్త్రియ కార్యమును చేయవలదని దొరతనమువారు వెళ్ళుచిధ ముల తయారుచున్నది తెలిపిరి. ఇందులకు చాలభయంకర మగు ప్రతికార్యములు చేయుచున్నది హెచ్చరింపబడెను. జర్మనుల దేశాంతరముగొంపోవుగురు భయములిరిపోయెననిపింకునందలి దచ్చియంతి ఇటీవలనే తెలియబడెను. జర్మనులకేదేయపు కైచీలమారకమునుగూర్చిగా గారిట్లు చెప్పిరి. కైచీలవన్న దేశము లందుండుట అపమానకరము అట్టివారిలోనన్నులనన నేకులను వెంటనే నిరుదలచేయుటయో తిట్ల ప్రదేశములనింధించుటయో కేయపలసినది రాయవారములు నడుపబడెను. అస్త్రియాలో బెర్లినునులేకనన్న జర్మనులు వెంటనే స్వదేశమునకు వర్తు రని తలంపుచున్నది. (గ్రేటు బ్రిటన్) నందును తలపడేము లందును గలవలన దేశపు జర్మను బాది గాగల జర్మను నిరీయం కైచీలను విడచుటకును (గ్రేటు బ్రిటన్)తో న తర్కప్రయత్నములను నడపబడుచున్నది.

మందుసామగ్రి నిపుంటుకొనుట.

అమర్షము, జూన్ 14:—జూన్ 8-వ తేదీని కేపు కిర్యాలయమునందె పెద్ద మందు సామగ్రి నిపుంటుకొనెను. ఇప్పుడే విదేశములు తెలియవచ్చినవి. “లోకలాంక్షిగను” విలే ఖరి వాని తెలియజేయుచున్నాడు. మొదట కూలిపోవునపుడు కలుగు వప్పుడు రెండుపర్యాయములు వినిపించెను. అనంతరము అద్దపుముక్కల కర్షము కూలిపోనా గను. ఆ వెనువెంటనే ప్రజల “గ్లోరి” వినిపించెను. అటుపిమ్మట 12 పర్యాయములు బిగ్గరగ ప్రేలుచుచున్నది వివరము. ఉదయము 10 గంటలు మొదలు సాయంకాలము వరకును పలుసారులు చిన్న మంటలు మందు చువచ్చెను. నగరవ్యాపార మంతయు నిలచిపోయెను. బెల్జియ తగిలినవారిని వెంటనే ఆసుపత్రిల కంపుట క తిత్వరిత ములగు వానానము తేర్చుట ప బడెను. మిట్ట మధ్యాహ్నము సమయమున న్నటికంటె పెద్ద ప్రేలుచు చచ్చుట వివరము. ఆసమయమున నగరమంతయు గంపించెను. ప్రజ లు క్రుల్లిపడి అడవెతితులైరి. సాధములుమీది కట్టనే మీది కెగయసాగెను. స్పెరినెట్టి కేప్రెడలటనే నేలగులిచెను. టో యిట్టి-క్లాయిప్రురు మిడ్లె పయికెగిపోయెను. ఇట్లు కూలిపో యెను. పీఘలు నడువకకక్కములు గాకుండెను. మంటలు చుట్టు ప్రక్కలనంతటను వ్యాపించినవి. ఈ విషయము క.తేదీని బోల్షె విక్రమల కుట్రలే కారణమని చెప్పబడును.

జర్మనుల ఆర్థిక భావము.

లండను, జూన్ 16:—జర్మను సోషలిస్టు డిప్యూటీ డాక్టరు కెనెన్సు “ప్రపంచవిప్లవమున మూడువత్సరములు” అను కిర్మికతో నెగ్రంధమును ప్రకటించెను. జర్మను ఆర్థిక సాంక్రామికస్థితులందు వివరింపబడినది నిదినర కెందునను గూడ వివరింపబడెనది. విదేశకర్మములపై నత్యధికముగ పన్ను లను విధించి స్వదేశకర్మలవలన నత్యధికముగ లాభము కలు గున ట్టానంది విదేశములందలి అంగములను మారగొనటయే వారి ఆర్థికభావము ఆర్థికపారిశ్రామికముల కత్యధిక సంబంధ మును కలిగించుటచే వ్యాపారము బాగుగా కృత్రిమండుటకు కారణమైనది. ఇట్లు దొరతనము వారు పూనుకొను టచే జర్మను వాటి జ్య నత్యధికముగా సాగిరి. జర్మ నులు తమ విధిని నిర్వర్తించుటకు యుద్ధము తప్పని సరియైనది. విషయకొవిదులు నిరతము నాశ్చిక విషయ ములందు తోడ్పడుచుండిరి. సైన్యమును నాశాదకమును వెనుక బలముగానుండెను. జర్మనుల మైనింగరమును ఘాతుకత్వముతో పింపబడుచున్నది. అది జర్మనుల ఆధికత్వము ప్రకటించుటకు నూచన. జర్మనులు రష్యా బ్రిటను దేశముల నోడించుటకయీ రణమునకు సమకట్టిరి. ప్రాముక్ష్యకముగగణకము అస్త్రియా ఇక నుండవలసిన పనిలేదు. ఈ వారభావము ప్రజాసత్తాకమునను నది అంగేయుల కృత్రిమవాక్యములు అని అతను వాచెను. ఈ గ్రంథమునందలి ముఖ్యవిషయముగా సైన్యసత్తాకలో ప్రక టించబడినది.

రష్యా

రుష్యా యుక్రేనియను సంగి. అమర్షము, జూన్ 16:—కేపునండి ఇట్లు తెంతి కచ్చుచున్నది.—తాత్కాలికపు రుష్యా యుక్రేనియను సంగి పూర్తియయ్యెను. వెంటనే పగ సాధించుటకు వాటిచేయవలసిన దనియు, ఏజాతీయులదేశములకు మరలవలయుననియు, యుద్ధ మైచీలను మార్పుకొనవలయుననియు నందువిధింపబడిన రెయిల్వే సామగ్రిని మార్పుకొనటకును క్రొత్త వాణిజ్యసంబంధములు గల్పించుకొనుటకు నంద వకాశమున్నది.

లండను, జూన్ 16:—జర్మను ఆధికారసంకేతము. తెయసున్నానండి పదివేలమంది రుష్యానువైచికులు టాగాను రాగు నెదిరించుచుండ మేము వారిని తిరిగివైచితిమి.

జయోద్ధి భూస్వామ్యులయ్యెను.

మాసోగ్లా, జూన్ 16:—దొరతనపు స్థితి వైచుచు ముగ మారుట కలనను, కాకస్సులో తురుష్కు అవస్థాంధ నము వెంబాంచుటలనను, డయటుసభ యెత్తిచేయబడెను. ప్రభావంతిధి పరిపాలన మంత మొందెననియు డయటుసభ ప్రకటించెను. తుర్కిదేశము జయోద్ధియా సేవచ్చును ప్రకటిం చెను. తురుష్కులు బాకుమీద నసస్థాంధను మొదలించిరి. సోవియట్లు ప్రభుత్వమువారి విధానము నెదిరించుటకు పెట్రో గ్రాదునందలి కార్మికుల ప్రయత్నముల సభివారు సమైక్యము కట్టిరి.

జవాబు

వాతావరణ స్థితిను కచ్చితముగా నున్నందున జవాబు నాకలు స్వాతంత్ర్యము కేరళను టాకయోనండి 12 వ తేదీని తిరిగివార్తవచ్చినది.

జవాబు వైద్యసహాయ సంఘము

టాకయో, జూన్ 16:—ప్రీత్యుత్తరగావారి నా యాకర్వము క్రింద నీసంఘమువారు ఆమెకొడు పెట్టిరి.

ఇటీవలి తంత్రవార్తలు

హంకాంగునందు నిర్బంధము.

హంకాంగు, జూన్ 15:—18-41 ఏండ్లకు మధ్యయే ముగల అంగుడేయు లగు పురుషులందరును సేనలో చేరవలె నను తీర్మానమును కాసనసభవారు మూడవసారి చదివి ఆమోదించిరి.

కేంద్రీయ మాధ్యమాటిక్సు ప్రైవేటు గణితపరీక్ష.

ఎండను, జూన్ 13:—I భాగము I తరగతి. ఎం. డి. భాటు, బి. డి. బి.సి, నెల్సన్, సేనాపతి, ఎస్. జి. స్పాన్సర్ యనువారు కృతార్థులైరి.

కేంద్రీయ ఆర్యసంఘము లాంగ్వేజి ప్రైవేటు

భాషాపరీక్ష.

I వ తరగతి.

సి. జి. భాటుగారు (పూనా ఫెరుగునకు కళాశాల)

కృతార్థులైరి

నేతపరిశ్రమసంఘము.

ఎండను, జూన్ 14:—ఇండియా, ఈజిప్టు సౌదను జేశులలో ప్రతి నధికముగా పండించవలెను. ఈజిప్టునండి ప్రతిసామాన్యమునకును మిత్రమండలికిని మాత్రమే పంపబడుటకు ఏర్పాటులను చేయవలెను. ఇర్లందు-కేనడా- ఇండియా మున్నగు సామాన్య జేశులందు మైనము నధికముగా నున్న ప్రాంతములందును. మిత్రమండలివారుగూడ మైనము నితరకార్యములకు వాడకుండు సరస్సు కోపయోగమునకు మాత్రమే వినియోగింపవలెను. జనులు ఇండియా జేశునందే పండించబడుచున్నదిగాన దానిని మిత్రమండలికి మాత్రమే నిర్ణయించి ఎగుమతి చేయవలెను. ఇండియానండి ఎగుమతి చేయబడు జనపరమటకును రి పానలు ఎగుమతి చేయబడిన సామాన్య జేశులకు కొంత మినహాను మిత్రమండలి కంత్తకంపై తక్కువగను తటస్థులకు మరింత తక్కువగను మినహాయింపుచూపవలెనని సంఘమువారు నూచించిరి.

అస్ట్రేలియాను ప్రజలు సంధిని వాంఛించుట

ఎండను, జూన్ 14:—అస్ట్రేలియానునది స్థితియేమియు నశ్రియముగా తెలియవచ్చుట లేదు. మాడ్రిడునుండి ఇటీవల తెలిసిన సమాచారము ప్రకారము గొప్పవిషయములు జరుగ నున్నవి. అస్ట్రేలియానుప్రజలు ఎట్లైనను సంధి చేసికొనవలెనని కోరుచున్నారు.

ప్రభుత్వ ప్రకటన:— ఢిల్లీనుండి జరిగిన యధ

సమావేశమునందు ఏపురునందు ఫలియ వస్తువుల నాపురము లోనివారు రుపయోగించుకొని అనవసరమును రైలువే వ్యాపారమును తగ్గించునట్లు ప్రజలను ప్రేరేపించుటకు రాష్ట్రీయసంఘముల సేర్వీటియందు అధికార సభ్యులకును స్థానము నీయవలెననియు, ప్రతిజిల్లానుందును ప్రత్యేకానవరకస్తువులను నిర్ణయించి వేసేనని ముందు రైల్వేమీద అనవసరముగా పంపవలయునో వానికొకట సివిలుసన్లైను డైరెక్టరు డైరెక్టరులకు తెలుప వలెననియు తీర్మానింపబడినది. ఈతీర్మానమును నక్రమముగా అమలు జరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రతిజిల్లా యందును అనవసరస్తువిచారకసంఘము సేర్వీటుటకు నిర్ణయించిరి. ఇందు ఆయాజిల్లాల కలెక్టరులచే పలుకబడిగల అనధికారాధికారులను నియమింపబడినది. ఈసంఘముల సభ్యులు నస్తువుల విమలపయోగమును గూర్చియు, అనవసర వ్యాపారమును రైల్వేమీద తగ్గించుటనుగూర్చియు, దిగుమతియగు వస్తువులకు బదులు స్వదేశీవస్తువుల నుపయోగింపవలసిన యావశ్యకతనుగూర్చియు, రైల్వేమీద అనవసరప్రయాణములను కట్టిపెట్టు అవశ్యకతనుగూర్చియు ప్రజలకు గర్వనిధముల బోధ చేయుచు, ఆయాపురుషులందు తరుగుబడిన అనవసరస్తువులను అధికారులచే రైల్వేమీద రానించుచుందురు.

క్రొత్త ఉన్నత పాఠశాలలను

మధ్యమ పాఠశాలలను స్థాపించుట.

ఈక్రింద చెప్పబడిన ప్రదేశములందును అసంపూర్ణ నెకంటరీ పాఠశాలలను ఉన్నత పాఠశాలలుగా చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు తత్సమమైన నొసంగిరి.

గంజాంజిల్లా-తెక్లెరి, ఆస్కా, కళాపట్టణముజిల్లా పార్వతీపురము, గోదావరిజిల్లా-కొత్తపేట, రాజోలు, కృష్ణ జిల్లా, గుడివాడ, గుంటూరుజిల్లా కేపల్లి, కడపజిల్లా నందలూరు, అంత్యూరుజిల్లా పెరుగొండ.

చిత్తూరుజిల్లా మదపల్లియందు క్రొత్తగా ఒక ఉన్నత పాఠశాలను లోకబోధ్యుల నిర్వహణమున నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి.

ఈక్రింద చెప్పబడిన పురుషులందు లోకబోధ్యుల నిర్వహణమున మిడిల్ పాఠశాలలను క్రొత్తగా స్థాపించుటకు ప్రభుత్వము వారు తత్సమమైన నిశ్చయించిరి.

గంజాంజిల్లా:— నరసన్నపేట, సోంపేట బుగడ, గజపతిగిరి, విశాఖపట్నముజిల్లా కృష్ణకరపుకోట, గోదావరిజిల్లా— అంబాజీపేట, జగంపేట, బండమూలంక; కృష్ణ జిల్లా— కొత్తూరు చల్లపల్లికొండ; గుంటూరుజిల్లా అద్దంకి వినుకొండ, నెల్లూరుజిల్లా— కందుకూరు, అత్తకూరు, నూడూరు. కడపజిల్లా— బద్వేలు, రాయచోటి, కర్నూలుజిల్లా మార్కాపురం, అత్తకూరు, బల్లారి జిల్లా రాయచుర్లం ఎమ్మిగనూరు అనంతపూరు జిల్లా—కళ్యాణదుర్గము, తాడపత్రి, చిత్తూరు జిల్లా—తిరుత్తనీ, పాకాల.

ఈమైనవిజ్ఞాన పాఠశాలలసేర్వీటు ముటకొకట ఈక్రింది మొత్తము లాయా జిల్లా బోర్డులకును పురపాలక సంఘములకును తక్షణమొసగబడవలయునని ప్రభుత్వవారాజ్ఞా పించిరి.

జిల్లాబోర్డులు—గంజాం 9985 రూ, విశాఖపట్నము 5708 రూ, గోదావరి 8188 రూ కృష్ణ 8086 రూ, గుంటూరు 5663 రూ, నెల్లూరు 5794, కడప 5163 రూ. కర్నూలు 8996 రూ, అనంతపురం 5663 రూ, చిత్తూరు 5221 రూ, పురపాలక సంఘములు:—నరసారావు పేట 1592 రూ, అదోని 1767రూ.

మైనమునందు నిర్వహింపబడు జరిగిన ఆర్థిక సభలో:—నోడరర ముగవచ్చజరిగెను. సంస్థానమునందలి శ్రీనివాసాద్వైతములకు గూర్చి విద్యాసంఘమువారు చేసిన నూచనలను అంగీకరింప వలసిన దని గానులింగరెడ్డిగారి లోక తీర్మానము నుపపాదించిరి. బాలికలకు దేశభాషామూలమున విద్య గలవలయుననియు, బాలిక విద్యావర్ధితికిని బాలికల విద్యావర్ధితికిని భేదముండవలయుననియు నూచనలం దుండెను. ఆనేకమంది సభ్యులు తర్కించిరి. చాలమంది రెడ్డిగారి యుపపాదనమును బలపరచిరి. మహారాజగారి కహాళా ప్రధానోపాధ్యాయురాలు కె. డి. రెడ్డిగారియు ఉపపాదన నెదిరించుచు దేశభాషలను బోధక భాషలుగ చేసిన శ్రీనివాసాద్వైతమునకి భంగము గలుగునని యామె చెప్పెను. ప్రస్తుతపు పద్ధతులే బాగున్నవను నామెఒక ఆరగంట సేపు గంభీరోపన్యాసము నొసపెను. సభ్యులలో ననేకులు సంఘమువారి నూచనల నంగీకరించిరి.

మైనముఆర్థిక మహాసభలో కమిటీని వేదనములు ముగిసి:—వెంకట దొరతనమువారి ఆర్థిక కృత్తిని ప్రయత్నిముల సభింపించుచు గాంధీజీపన్యాసము లొసగబడినది. ఈసభ కాశ్య తనభగానుండవలయునని ఒక సభ్యుడు పలికెను. దానిపాపణమునకు మూడులక్షల రూపులను వ్యయము ననుమతించ గోరెను. వారాప్రతికల ప్రచారమును ప్రోత్సహించు నిమిత్తము మద్రాసుయులకు ఋణముల నీయవలసినదని సభవారు చేసిన సలహాను ప్రకటించుచు అట్టియేర్పాటుల పత్రకల కెంతేనియు సహకారిగ నుండునని ఒక సభ్యుడు చెప్పెను.

మైనము ఆర్థికసమావేశము:—ఈ సమావేశమును ఈనెల 16 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ౨౨ ఎం. విశ్వేశ్వరయ్యగారు ప్రారంభించిరి. చాలమంది ప్రమాణులగు శ్రీనివాస పురుషులను గభవ వచ్చిరి.

నిష్కాపట్టణమునందలి సజ్జాల్లోని చెన్న పురికల్లు కార్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— కల్లు పుట్టినది మొదలు అన్యతలుగనున్న ఏ. వి. వేంకటరమణ అయ్యగారి ప్రభుత్వమువారు సి. వి. ఇ. చిరుదమును ప్రసాదించి యున్నందునకు కల్లుసభ్యులు 9-వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలమునందు కల్లు భవనమునందు గూడి, అయ్యగారిని అభినందించుటకు నిర్ణయించియుండిరి. వారు గత మూడుగంత్సరములనుండియు ప్రభుత్వమువారికి సేవ చేసినందునకై వారి కీర్తిదయను ప్రభుత్వమువారినిచ్చియుండిరి.

వృత్తాంతములు

—(0)—

మధ్యసిద్ధాంతోన్నాహినీసభ:— 41-వ సంవత్సరపు శ్రీమధ్యసిద్ధాంతోన్నాహినీసభ యథాప్రకారము తిరుపతి సమీపముననుండు శ్రీపద్మావతీ శ్రేణమునందు 1913 వ సంవత్సరము డిశంబరునెల 27-వ తేదీ మొదలు 30-వ తేదీ వరకు జరుగ బోవుచున్నది.

కరాచీయందలి నెట్లర్ వార్ లీరు కార్యాలయమువారును, సింధుభాష యూరపియను సంఘమువారును విల్లింగ్డను ప్రభువుగారి యుద్ధోద్యమ చర్యను ఆమోదించుచు తిరిగివార్తవచ్చిరి.

బ్యాంకులకడకు దొరకెపు కార్యాలయముల వద్దకు జూన్, 17 వ తేదీ నాటికమ్మకుపోయిన యధ్యక్షత్రముల నిఘాన. రూ 14,01,00, 630. వివరములు: బెంగాలు రూ 7,07,68, 200; బొంబాయి రూ 3,05,75, 400; సంయుక్త రాష్ట్రములు రూ 1,05,61,200; మదరాసు రూ 1,02,14,200; పంజాబు రూ 64,23, 100; బర్మా రూ 42, 30, 100; మధ్యరాష్ట్రములు రూ 10,77,1900; బీహారు ఒరిస్సాలు రూ 9,84 1400; అస్సాము రూ 78, 300; చిల్లరరాష్ట్రములు రూ 51,88,800.

మాంటేగుగారి సంస్కరణములను గూర్చి “ఇగ్లి ముమాను” పత్రిక లోక విలేఖరి “అంచనాబాలితా” నంపును వీనివ్రాయుటకు గగిన ఆధారముగలదని చెప్పుచున్నాడు.— హిందూదేశప్రభుత్వమువారి సంబంధములలో నంతగా మాన్యు గలుగదు. స్థానికప్రభుత్వములందు గొప్పయ్యులు గలగలవు. కాసనసభ్యులసంఖ్య ఇంకను హెచ్చింపబడును. ప్రతిలోకలు బోధకు, మ్యూనిసిపలబోర్డుల ఒక్కొక్కసభ్యు సెన్నుకొనును. అధికారకర్మలసంఖ్య అధికముగనుండుట వాస్తవము. సామాన్యములను గూర్చిపెప్పు తక్కిన అన్నివిషయములందును స్థానికసభలు తగినతీర్మానముల చేయగలుగును. కాని అతీర్మానము నంగీకరించుటకును ప్రోత్సహించుటకును సభ్యులుగలగు గవర్నరుగారికి హామ్యధాధికారముండును. అట్లుచేయుటలో గవర్నరుగారికిక పెద్దసలహాసంఘ ముండును. అం దధికార సభ్యులసంఖ్య అధికముగనుండును. ఆసభ శ్రీనివాసయనలెనుండును. దొరతనమువారిచే సాధ్యమగునంత అయ్యుగ నీయధికారము వినియోగింపబడును. కాసనసభవారు చేయు తీర్మానములు కేవలము సలహా నిమిత్తవిగ నె యుండవు. కోకాధికారము వరకు నుండును. కార్యకర్తసభలు పరిపూర్ణమంత్రీవర్గసభలుగ నుండగలవు. స్థానికసభలో సేవకు మునుపదకాయండున్న వా పక్షమునుండి యున్నకొనబడుచు. రాష్ట్రీయ సేవల కిప్పటికతె నుద్యోగియుల సంపాదించుటలో యూకోపితుల సంఖ్య అధికముగలేకుండ కామనట్లు తగినయేర్పాటులు చేయబడును.

యాజ్ఞవల్క్య సంఘముకు గురించి యొకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—సాంఘిక సమావేశమునకు దగుప్రయత్నము సలుపుట యాజ్ఞవల్క్యల ప్రస్తుతకర్తవ్యము.

తెలుగుజిల్లాల కరణముల సంఘ కార్యదర్శియు, కృష్ణ జిల్లా భీమవరంతాలూకా మోగల్లు గ్రామనివాసియు నగు అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు గతనెల 28 తేదీని మద్రాసు 1 వ మెంటువారి ద్వారా కార్మి చక్రవర్తిగారికి పంపించిరి మిమారియల్ సందర్శమున, గవర్న మెంటు ప్రయివేటు సెక్రటెరీగారు తమకు చేసినట్లు తెలిపినది.

గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి తాలూకా దమ్మలపాడు గ్రామములోనున్న కారవానిలయపు ప్రకభాండాగారపక్షమున గుంటూరుమండల గ్రంథాలయసంహారకార్యదర్శి కోన వేంకట రాయశర్మ గారిచే 12 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటల కొక బహిరంగసభ జరుపబడి వారిచే “గ్రంథాలయోద్యమము”ను గూర్చియు “జాతీయవిద్య”ను గూర్చియు చక్కగా నుపన్యసింపబడి సభితుల కరతాళధ్వనులతో సభ ముగింపబడియె.

శ్రీలక్ష్మ వరప్రసాదిని.

డాక్టరు జె. కె. రావుగారి భౌతికసార.

ఋతుకుల, ఋతుబద్ధ ౪, కాలముతప్పి ఋతురక్త ప్రావము, అపస్మారము (మూర్చ) తప్పక నివారణముగను. నెల 30 మోతాదులు రు. 2.40 మాత్రము.

(1209) ధన్వంతరి ఆశ్రమము, 46, పెద్దబీధి, బ్రెస్లికేను, మదరాసు.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)

Great Britain

Increase of Pay of Junior Officers.

Mr. Montagu's Reply.

LONDON, June 12.

In the House of Commons replying to Sir Charles Buxton Mr. Montagu said that the Government of India was considering whether an increase was necessary in the Indian rates of pay of Junior Officers in the British Army in view of the higher rates of pay granted by Royal warrant of 25th January 1918 to Officers receiving British rates.

Children's Allowance.

In reply to Colonel Yate Mr. Montagu said that Government of India was still considering the question of extension of children's allowances to Officers of the Indian Army. He hoped to receive recommendations shortly.

India in Parliament

LONDON, June 12.

In the House of Commons Mr. Montagu replying to Mr. Hodge said: Major Norman Whites' appointment as Sanitary Commissioner with the Government of India is temporary and provisional and will not prejudice due consideration of the claims of other officers when the time comes to fill the post substantively. The Government of India in making arrangements necessarily had regard to the present restrictions on the liberty of choice by the demands of the war on their medical service personnel.

Mr. Hodge criticised the appointment even temporarily on the ground that Major White did not hold a diploma.

Indian Reform Proposals to be Published by the End of June.

Mr. Montagu replying to Sir Herbert Roberts said:—The Government had decided to present him and Lord Chelmsford's report to Parliament as soon as sufficient copies were available in India and here. The report would be published at the end of June approximately. The report would be presented to Parliament in order that incoming to their final decision the Government might have the advantage of considering any suggestions to which its publication might give rise.

The Low Paid Police.

Mr. Montagu replying to Colonel Yate stated that steps had been taken to increase pay of all Indian Police since the war. The question of very low pay throughout the Police service of which Colonel Yate complained would be considered in connection with the Public Services Commission's report and the Government of India was corresponding with the Local Governments on the subject. Mr. Montagu undertook to enquire when the recommendations were likely to be received.

A League of Nations.

Mr. Barnes's Suggestions.

LONDON, June 16.—(10-10 P. M.)

The member of the Cabinet, Mr. George Barnes speaking in Dartford referring to the proposed conference of Allies for the purpose of inaugurating the league of nations said that the only way to a lasting and just peace was through a league of nations.

Although the indispensable preliminary was the defeat of the German attempt to dominate Europe a beginning should be made before the war ended otherwise in the first flush of peace the world would fall through sheer exhaustion to make provision for the maintenance of peace. The League should bind all powers to submit disputes to the Tribunal and use economic boycott and as a last resort international force against any power breaking peace in the future. The inclusion of Germany should later be insisted on. Mr. Barnes advocated the reduction of armaments and the elimination of private profits on their manufacture and urged as a practical proposal an immediate inter-allied conference with Representatives of Organized Democracy, also Government Representatives to discuss the terms. The idea was an extended application of the principle at present binding the elements of the British Empire.

An Embryonic Parliament of Man.

Agreement should be a common defensive treaty for arbitration and pooling of resources of the Allies for coming peace reconstruction. He believed that if Germany were faced with such an accomplished fact it would induce her to reconsider her position and stimulate German peoples to throw off their taskmasters. He fore-shadowed that this Supreme War Council would be an embryonic Parliament of Man just as the Imperial War Cabinet would prove to be the germ of representative authority which would yet manage the affairs of the Empire.

Mr. Hughes Interviewed.

Growing War Spirit in Australia.

London, June 15.

Messrs. Hughes and Cook met with an enthusiastic reception at Euston. In the course of an interview Mr. Hughes said England stood like a granite rock lashed by the fiercest hurricanes, displaying in the hour of her greatest trial a spirit worthy of the glorious cause for which she fought. As regards the Australians the enemy's tremendous desperate blows had kindled fiercer the fires of their enthusiasm. The Commonwealth's war spirit was growing and recruits were offering themselves in great numbers than for two years. Australia would have nothing to do with a German peace. The overwhelming majority of the people stood solidly for the prosecution of the war to the last ounce until a decisive victory for the Allies was gained. America was stripped for the fray. "We have seen the men in thousands calmly preparing with deadly earnestness for

the battlefield, and they are coming in their millions. We are going to destroy militarism root and branch from the face of the earth."

Mr. Hughes said that he and his colleagues had got new impressions of the British navy that would last for a lifetime. The arrangements for policing the Atlantic were marvellous. Throughout the journey of 14,000 miles they did not see a trace of the enemy. What a tribute to the mighty power and supremacy of the British navy.

Indian Delegates in London

Attend War Cabinet.

LONDON, June 13.

The Maharaja of Patiala and Sir Satyendra Sinha formally visited the India Office and attended the War Cabinet to-day. They will again attend the Cabinet and lunch with Mr. Montagu to-morrow. On the conclusion of the visit to London the Maharajah of Patiala hopes to see some service in France.

The Delegates Interviewed.

India's Loyalty and Man-Power.

In an interview with Reuter the Maharajah of Patiala said he was glad to be in London at this crisis in the world's history and to tender personally the loyalty and devotion of the Ruling Princes of India to the British Crown. India was pleased that since last year she was at length directly represented by delegates of the Ruling Princes and the people at the great council of the Empire.

Referring to the question of man-power the Maharaja of Patiala said: From general figures it might be inferred that India could supply tremendous man-power but it must be remembered that India contained many races some of whom had entirely lost military tradition. Personally he was proud of what India had done and what she would do.

The Maharaja of Patiala added: "Speaking on behalf of the Ruling Princes I can say that what we have done is only a foretaste of what we are prepared to do in defence of our common Empire. India is surer to day than ever of the greatness, justice and humanity of the Allied cause and is proud of every opportunity of taking her full share in the great work of removing from the world its greatest menace. German propaganda may have been active in India as elsewhere but rest assured that India will have none of it. There are peoples of all schools of thought in India as elsewhere but there is no country in the Empire in which British rule, which presents in every way such contrasts to German domination, is more valued and loved. I say emphatically that it is absolutely essential for the welfare of India. India is suffering from high prices as a result of the war. She thoroughly appreciates all its risks and what has to be done and she is perfectly ready and determined to fulfil her obligations to the utmost of her capacity. The Punjab has been called the sword hand of India. It has justified its reputation by contributing so largely to the Indian Army. Recruiting is very satisfactory and will be still more satisfactory. I am perfectly certain that all requirements will be fully met. Regarding any menace to India owing to the Russian debacle, India is still quite ready to do everything necessary to prevent the introduction of German influence, political or commercial, and maintain the integrity of our borders. We can also rely in this matter on the promise of His Majesty the Amir who has already afforded such convincing proofs of loyalty to his word." The Maharaja of Patiala concluded by expressing the great satisfaction of the Princes of India that the inclusion of India in the Imperial War Conference was assured.

India's Forces an Imperial Asset.

LONDON, June 14.

The Indian representatives were warmly welcomed by their colleagues at the Imperial War Cabinet yesterday. The Maharajah of Patiala in an interview with the representative of the "Times" said the Ruling Princes saw that constitutional reform likely to be made in British India had a close bearing on their own administrations and interests. They were gratified at having had the fullest opportunities of discussing the issues with Mr. Montagu and Lord Chelmsford and they looked forward to future developments with keen interest and hope.

Sir Satyendra Sinha in an interview said: India's only regret was that her general and industrial organisations had not been carried much farther in peace time so that she might have been prepared to give more assistance in war than had been possible for her to give. Nevertheless India's share in provision of men, money and materials had been very much greater than perhaps was generally recognised. Sir S. Sinha continued that the forces of India though few compared to the greatness of her population had been a great imperial asset. It was a mistake to assume that sacrifices in war scarcely touched the Indian masses. True, there was marked industrial activity but the great rise in the cost of some of the essential commodities especially cloth and salt pressed hardly upon the frugal poor in India. It might at least be claimed for India that she had done a great deal and wished to do more. She believed that with increased co-operation between the various classes secured by recent efforts she would be able to advance upon her present record. She was conscious of what was known as the "Eastern Menace" and the lengthening war with its long tale of enemy barbarities had increased India's detestation of German methods and aims and her whole-hearted desire to assist to the utmost in the realisation of the essential war aims of the Allies.

Indian Delegates Honoured.

LONDON, June 14.

On their arrival in England to attend the Imperial Conference the Maharajah of Patiala was promoted to the rank of Major General and Sir Satyendra Sinha made a King's Counsel.

Cambridge Mathematical Tripos.

LONDON, June 13.

The Cambridge Mathematical Tripos part I class 1 includes:—M. D. Bhat, P. R. Buri, Nelson, Senapathy and S. G. Subrojan.

Cambridge Languages Tripos.

LONDON, June 14.

The Cambridge Oriental Languages Tripos class I includes:—V. G. Bhat of Ferguson College, Poona.

Textile Report.

Committee's Recommendations.

LONDON, June 14.

The report of the Textile Committee also recommends immediate measures to increase the output of cotton in India, Egypt, and the Sudan, also control of export of Egyptian cotton in order to safeguard the requirements of the British Empire and its Allies and prevent any leakage to or stoppage for the account of enemy states. The report also recommends immediate measures to stimulate production of flax in Ireland, Canada, India and other parts of the Empire. It suggests that the Allies take steps to conserve the supply of flax for each other's use in priority to other demands. Regarding jute the Committee recommends that advantage be taken to India's monopoly of the production of jute to safeguard for Britain and her Allies supplies of jute and advises the imposition of an export duty. Five pounds per ton has been suggested by exports on shipments of raw jute from India to all destinations with total rebates of duty in favour of the British Empire and graduated rebates in favour of the Allies and graduated rebates in favour of neutral countries offering reciprocal concessions.

The Silver Market.

LONDON, June 17.

Messrs. Montagu's silver report says: There is no change in price and the tone continues good especially since Shanghai Exchange has risen to a point closely approximating to that at which the purchase for China might become profitable. The report that silver coin is being melted down in Holland for use industrially suggests scarcity of silver on the continent.

Mentioned in Despatches.

LONDON, June 14.

The "Gazette" contains a large number of names mentioned by General Allenby including Major General H. D. Watson, Brigadier General C. R. Harbord, Lieut-Colonel Sir M. R. Wilson, Major N. Robertson-Glasgow and Captain D. P. Massey. The names also include N. K. Kishimutlich of the Hongkong and Singapore Garrison Artillery.

A War Prisoners' Committee.

LONDON, June 14.

A Committee, of which Lord Cavendish Bentinck is chairman, has been formed to collect, co-ordinate and supply information regarding war prisoners in Turkey, make suggestions to the Government and the Central War Prisoners Committee and generally to promote the interests of prisoners. Five thousand sterling has been anonymously contributed for expenses.

Mobile Munition Volunteers.

Cordial Response to Appeal.

LONDON, June 15.

(7.50 P. M.)—Hundreds of mobile war munition volunteers have enrolled in the last few days in response to a special Government appeal, thus declaring themselves ready to be transferred to any essential war work to which they may be appointed in the national interest.

Colonies

Conscription in Hongkong.

LONDON, June 15.

HONGKONG.—The Legislative Council has passed the third reading of the Bill conscripting all British males between the ages of 18 and 41.

America

Japanese Red Cross Mission.

LONDON, June 16.

TOKIO.—The Red Cross Mission to the Allies headed by Prince Tokugawa has left for America.

British Mission in America.

LONDON, June 16.

BUENOS AYRES.—The visit of the British Mission under Sir Maurice De Bunsen which is now proceeding to Chile has made an excellent impression everywhere the effects of the Germanophile propaganda.

Unprecedented Landing of American Troops.

LONDON, June 17.

The "Morning Post" says:—The arrivals of American troops during the past few days has eclipsed all records. Considered purely as a feat in shipping movements across the Atlantic have been unprecedented in mercantile annals. The week end scenes at one port were amazing. Ship after ship discharging khaki-clad cargo which was immediately whirled away in special trains.

Russia

Germans Provoking Frontier Incidents.

With a View to Capture Railway Stations.

LONDON, June 16.

The Press Bureau says: Russian wireless messages state that Germans are starting an offensive on the front of Valikazukhovka and have seized three villages in the neutral zone. Our troops retired. Increasing movement was observed later in June at Jevratovka, Tanka and Cavalry participating. Our troops blew up a bridge at Jevratovka in reply to the violation of treaty. Cavalry have been despatched to maintain liaison with our troops who occupy a line in the neutral zone. The object of the Germans in creating frontier incidents is to obtain the railway centres of Liski and Novorino.

Russian Boats Destroyed.

LONDON, June 16. A wireless German official message says:—We destroyed Russian boats from Jaisk ten thousand strong who were attacking Taganrog.

3000 Bolsheviks Killed by Germans.

10,000 Defeated.

LONDON, June 15.—[7-50 P. M.] AMSTERDAM.—A telegram from K. E. states that the German General Knoerzer has telegraphed to Von Eichhorn reporting that a force of ten thousand Bolshevik Red Guards commanded by Czech officers has been almost destroyed by his troops westward of Taganrog. Bolsheviks had landed on the Ukraine coast of the Sea of Azov and were advancing to attack Taganrog. Over three thousand dead Bolsheviks have hitherto been counted not reckoning those drowned. General Knoerzer claims that German losses were slight.

Russians Factory Workers Against Soviet Government.

LONDON, June 16. The General Assembly of factory and workshop delegates in Petrograd has ordered a worker's strike as a protest against the policy of Soviet Government.

The Czecho-Slovaks Insurrection.

LONDON, June 15.—[3-55 P. M.] Telegram from Moscow dated June 5th says.—After being driven back from Penda Czecho-Slovaks advanced as far as Syzran and took possession of the great railway bridge across the Volga which is the principal artery of the Trans-Siberian Communication.

Central Powers**Independent German Socialists****Denounce the Robbers and Murderers.**

LONDON, June 16. AMSTERDAM.—The "Cologne Gazette" states that the Reichstag debated the army estimates. The independent Socialist Herr Cohn discussing German activities in occupied territories said "Border states have become Golgothas where there will be bleaching bones in the land slaughtered by misused German soldiers. The entire war has become the family affair of the Hohenzollerns. It is possible that the Entente will have to submit and that we shall finally remain the only warriors in Europe but Europe will then be a continent of leggers." Von Cohn and other Socialists who shouted "Robbers and Murderers", when he mentioned German soldiers were called to order. All members of the centre party and most conservatives left the Reichstag.

Germany's Economic Policy.**Remarkable Admissions.**

LONDON, June 15. A remarkable book is published by the German Socialist Deputy, Dr. Lensch, entitled "Three Years of World Revolution," in which the real relation between the German economic policy and militarism are more frankly stated than perhaps they have ever been in the German language. Dr. Lensch shows how Germany's economic policy was high protective tariffs to monopolise the home market and so create such huge profits as would enable immense industrial expansion and the successful exploitation of foreign markets. By the close cohesion of industry and finance, trade was organised in cartels and syndicates. Dr. Lensch waxed enthusiastic over this wonderful industrial organisation, backed by the State, which enabled German goods to force their way into foreign countries. German diplomacy, he says, was constantly at the service of German finance, with a strong army and navy in the background. Germany had a destiny to fulfil which made war inevitable. He repeatedly exults in the charges of barbarism against Germans, saying that such charges are really a measure of foreign admiration. Briefly, Dr. Lensch maintains that Germany's mission in this war is to overthrow both Russia and Britain. He expresses contempt for France, and as for Austria considers that it has lost the necessity for its existence. He speaks of liberalism and democracy as English catchwords.

The "Times" publishes lengthy extracts from the book and regards it as important, as showing what the ordinary German socialist thinks, but does not dare to say, also as justifying Mr. Balfour's recently expressed opinion that German commercial policy forms a substantive part of her general aim of world dominion.

Turkey Proclaims Independence of Georgia.**Strong Turkish Offensive Against Baku.**

LONDON, June 16. MOSCOW.—In consequence of Government crisis and the increasing energy of Turkish offensive in the Caucasus the Diet has declared itself dissolved and that republic is no longer in existence. Turkey has proclaimed the independence of Georgia and Turks have launched a strong offensive against Baku.

LONDON, June 16.—(8 P. M.)

AMSTERDAM.—A Vienna telegram states that before going to British Labour Conference in England on June 26th the Dutch Socialist Leader M. Troelstra has been invited by Austro-German Socialists to confer at the Hague with Austro-German socialist delegates Seitz and Ellenbog are accordingly proceeding.

Italy**Submarine Campaign Lost by Germans.****Shipbuilding in Italy.**

LONDON, June 17.

The Under Secretary for Transportation says thanks to the steel from Great Britain, Shipbuilding in Italy had

been greatly accelerated. Seven new shipyards had been constructed and by adoption of new standard ship one hundred and twenty thousand tons of new tonnage would be built in the current year. He hoped that this would be increased to two hundred thousand next year. Submarine campaign could be considered lost by the Germans.

Austrian Naval Division.**Proceeding to Omission.**

LONDON, June 17.

ROME.—The "Giorno D'Italia" says:—The naval division which Lieut. Rizzo broke up when he torpedoed the battleship "Szentivian" was proceeding to Omission, a Lombard town on the Adriatic, in conjunction with a land offensive.

Italian Front**Austrian Pressure Continues Strong.****Along the Whole Front.**

LONDON, June 17.

ROME.—A semi-official statement says:—Enemy aimed at making a fifteen kilometre advance on the first day south of Montello. Enemy crossed the Piave with considerable forces but is gradually being pushed towards the River. North of Casuna advanced groups of British were surrounded by Austrians but resisted until counter-attacks released them simultaneously taking 200 prisoners. Austrian pressure continues very strongly along the whole front. They are concentrating very powerful attacks astride the Brenta and across the Piave.

Heroism of Italian Troops.

There were extraordinary scenes of enthusiasm in the Chamber when the Minister of War dwelt on the heroism of the troops who had repeatedly driven back the enemy assaults restoring the lines. He dwelt on the significance of the number of prisoners taken by the Italians because it was very difficult to take prisoners in defensive fighting. Italians had only lost two aeroplanes in Saturday's battle compared to thirty-five lost by the enemy.

Progress of the Great Austrian Offensive.

LONDON, June 16.—[10-10 P. M.]

The Italian communique says:—The great battle has been in progress since Saturday. Artillery preparation was exceptionally intense. Enemy's masses of infantry began the expected offensive against the eastern sector of Asiago Plateau at the end of Fronts valley and Mount Grappa. They also attempted to force the Piave and carried out a heavy local action on the remainder of the front. Our own and Allied barrage anticipated enemy's preparation with deadly counter-bombardment and the infantry sustained an onslaught in the advance defensive area. Enemy attacked with greatest intensity on a front of 150 kilometres his initial rush occupying a few front line positions in Montedi Vabella and Asolse area and also at the head of Hosterolsroli Salient. Some of the enemy crossed the Piave in Nervasa and Degaronmulo area. We energetically counter-attacked all along the front and succeeded in withstanding powerful pressure. We regained a good portion of the positions which were temporarily yielded although isolated detachments with great valour continued to remain in same at all costs. The violence of the struggle was undiminished at night. We are firmly holding the front on the Asiago Plateau and have completely reoccupied the original positions in Asolone and Sola Role Salient. We are pressing very closely the enemy who crossed the Piave. We have hitherto taken three thousand prisoners including eighty-nine officers. Our own and Allied airmen are taking strong part in the battle bombarding the crossing of the Piave and machinegunning enemy masses. We brought down thirty-one aeroplanes.

Front Cleared of the Enemy.

LONDON, June 17.

A British Italian communique says:—The pocket in the British front was cleared of the enemy during the night and in the early morning and we are now re-established on the original front line. We took over 350 prisoners and two mountain guns and a considerable number of machineguns. Early yesterday when the attack was launched invaluable assistance with infantry and artillery was immediately provided by the Italians on our left which was largely responsible for bringing the Austrian infiltration to an immediate halt. Heavy fighting continues in many places along the Piave, the eastern end of the Montebello heights and astride the valley of Brenta. Three further aeroplanes were destroyed.

Fluctuating Battle on the First Line.

LONDON, June 16

ROME.—Signor Orlando the Premier informed the Senate and the Chamber that the Supreme Command at eight on Saturday evening reported as follows:—The battle continues very violent and enemy pressure remains equally strong at all points of the front of attack, namely from the Asiago plateau to the sea. Our resistance always strong does not allow the enemy to pass the lines of greatest resistance and the battle still proceeds on the first line with fluctuations. We have made numerous counter-attacks some of which have been successful in reestablishing the original situation.

Old Line Entirely Held.

LONDON, June 16.

Reuter's correspondent with the British army in Italy wiring on Saturday's evening says:—The first day of the Austrian offensive cannot be said from his point of view to have been altogether a success. On the British front at any rate he did not make much progress. It is true that attacking along the railway from Asiago towards Casuna he succeeded temporarily in creating a small salient in our line and even took a battery of guns which have since been recaptured. This short lived success was only attained by an attack by a whole division in depth up a depression where they were invisible until

the last moment. The net result of the day as far as the British front is concerned is that we held the old line practically entirely and have taken two hundred prisoners, while the French taken 160 prisoners.

The Attack on the French Front.**French Positions Maintained.**

LONDON, June 16.

PARIS.—The Austrian attack on the French front in Italy on Saturday was shattered and the French positions maintained intact. The enemy suffered serious losses.

Western Front**Does the Battle Result in German Defeat?**

LAHORE, June 17.

LONDON, June 12th.—The Paris papers are beginning to discuss the possibility of the present battle resulting in the enemy losing his numerical superiority. The "Homme Libre" is of opinion that such a result would constitute a French victory though the Germans stood on the line of Compagne-Villiers-Cotterets-Chateau-Thierry.—("C. and M. Gazette").

383 Divisions Engaged by Germans.

LAHORE, June 17.

LONDON, June 12th.—The American correspondent with the French headquarters says that the Germans have engaged 383 divisions since 21st March and that minimum loss of each is 2000 men. As they possess only 512 separate divisions they have reached that total and kept 30 divisions unused by engaging many more than once. Losses of the stock army are reducing the value of the Germans who appear to be making a supreme effort to fill up fighting ranks by employing those passed as fit only for auxiliary service.—("C. & M. Gazette Cable.")

The Next Offensive.**British Opinion on the Situation.**

LONDON, June 15.

With the enemy fought to a standstill something like a stable line is being re-established in the Compiègne battle on the whole front between Montdidier and Chateau-Thierry. The outlook is now regarded in Paris with more confidence, but anxiety is expressed in London where it is recognised that great perils are still ahead as the Germans have not shown their hand. Their effort has undoubtedly fallen short of its complete objectives and has entailed the heaviest losses, but their advance has appreciably increased the threat to Paris, while they still have reserves enabling them to launch another offensive greater than in March last almost at any moment. The numbers at the disposal of Prince Rupprecht for instance are practically identical with those a fortnight ago, in spite of his sending Bavarians to assist the Crown Prince, for his tried divisions have had time to recover and recruit. There are three goals at which the enemy may strike, namely Paris, Amiens, and Calais and the Allies have little chance of ascertaining the enemy's intention before the blow falls.

Successful British Attack.**Security of Line Increased.**

LONDON, June 15.

Reuter's correspondent at British headquarters wiring to-day describing the successful operation north of Bethune on the night of the 14th mentioned in the communique says: The attack was pushed to a depth of five hundred yards and materially increased the security of our line. It was extremely carefully rehearsed and was preceded by a brief bombardment. On the left the enemy offered determined resistance to the Gordons and Suffolks to whom the flank was entrusted. They found the work cut out for them in the darkness. Some of the enemy machinegun nests were overlooked and caused trouble before they were located and wiped out. Fighting proceeded through the night. One German gunner declared his whereabouts by opening fire and a cautious encircling of the new nest had to be begun. This clearing of ground in the dark initiated a new phase of open warfare. Prisoners taken belonged to the Eighteenth Reserved Division which took part in the first battle of the Somme and the recent Lys fighting and suffered very heavy casualties. It was one of the first to enter Belgium and its records are stained with the crimes of Termonde and Louvain.

FRENCH TAKE PRISONERS.

LONDON, June 16.—(3-45 P. M.)

A French communique says:—There were local actions northeast of Senlis wood, south of Dammard and in the region of Vinli which enabled us to take seventy prisoners and capture some machineguns. An enemy attempt to cross the Matz at its junction with the Oise failed under our fire.

Marshal Haig's Aviation Communique.

LONDON, June 16:—[11-30 P. M.]

In a communique with regard to aviation Marshal Haig says:—We dropped ten tons of bombs during day and nine tons during night on Saturday on targets including Estaires and Armentieres railway stations and Bruges docks. We brought down three and drove down two enemy machines. No British machines are missing.

Raid Eastward of Arras.

LONDON, June 17.—(12-40 P. M.)

The British Communique says:—We took a few prisoners in a successful raid eastward of Arras and repulsed an attempted raid in the neighbourhood of Givenchy. Enemy heavily bombarded our positions northwest of Albert for a short period during the night.

London, June 17.
The American communique says:—We repulsed with severe enemy losses an attack in Woivre taking some prisoners. We broke up two attacks in the region of Chateau Thierry. There was active reciprocal artillery fire in the regions of Chateau Thierry and Picardy.

LONDON, June 17:—(12-10 A. M.)
Last night's French Communique said: In Woivre enemy this morning gained footing in the village of Xivry from which by counter-attack enemy was driven out losing some prisoners.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Calcutta

Sales of War Bonds.

CALCUTTA, June 17.

The sales of war Bonds at Banks and Government offices up to the 17th June amount to Rs. 14,01,00,600. distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	7,07,68,200
Bombay	3,05,75,400
United Provinces	1,05,61,200
Madras	1,02,14,200
Punjab	64,22,700
Burma	42,30,000
Central Provinces	10,77,900
Bihar and Orissa	9,64,400
Assam	78,300
Minor Administrations	51,88,300

Trial of Detenus.

CALCUTTA, June 17.

The Midsnapore Special Tribunal has disposed of a case in which a detenu, Sashi Mohun Chanda, was the accused. The order of internment was served upon the accused on the 17th February 1917, at Mymensingh, directing the accused to report himself to the Superintendent of Police of Burdwan at Burdwan within 2 days from the receipt of the order. The accused after receipt of the order did not report himself to the Superintendent of Police, Burdwan, but absconded. He was subsequently arrested on the 1st May 1918 at his father-in-law's house at Bagdadi, Mymensingh, the accused having thus knowingly disobeyed the directions of the Government order of internment. It transpired in evidence that the Superintendent of Police of Burdwan was not at Burdwan when the accused was directed to report himself to him and the court acquitted the accused.

The same tribunal next took up the case of another detenu, Rajendra Nath Chakravarti. Charges against him were that he sent two telegrams one to the editor of the "Bengalee" and the other to the Secretary, Bengal Government, without previously intimating to the Police Superintendent and that he failed to report himself duly to the Police Sub-inspector. The trial is proceeding.

South India

Mysore Economic Conference.

MYSORE, June 17.

The Mysore Economic Conference opened at noon today, Sir Visweswarayya presiding. Those present included a fairly good gathering of Indian ladies.

At the economic Conference after reading of reports of committees usual speeches congratulating the Government on the progress of economic activities were made. One member urged that the Conference should be a permanent institution and annual provision of three lakhs be made for its maintenance. Another speaker alluding to the recommendation of the Committee for granting of takavil loans to printing presses with a view to encourage printing of journals and newspapers said that it would be useful to give such facilities.

Remodelling of Women's Education in Mysore.

MYSORE, June 17.

A very interesting discussion took place at the Economic Conference. Mr. C. R. Reddy, Inspector General of Education moved for the adoption of recommendations of the Education Committee regarding the remodelling of women's education in the State. The recommendations included that vernacular to the media of instruction for women and that curriculum of studies to be different from those of boys. Various speakers took part. All of them supported Mr. Reddy but Mrs. K. D. Rukamaniamma, Principal of Maharani's College not only opposed the proposal to have the Vernacular as media of instruction but vigorously protested against any such measure as she said it would retard women's education. She spoke for about half an hour putting a vigorous plea on behalf of the continuation of the present system. On putting to vote the recommendations of the committee were carried by a majority.

The Coonoor Pasteur Institute.

COONOR, June 16.

The Hon'ble Surgeon General Giffard C. S. I., occupied the chair at a committee meeting of the Pasteur Institute of S. India yesterday when the main subject on the agenda was to provide more accommodation for mofussil patients who report to the Institute for treatment. The total number of patients for the last year who underwent treatment was 2,300. It is expected that the number will even exceed in succeeding years. Thirty wards for indigenous patients will be erected and a few blocks for well-to-do patients in the compound of the Institute. Additional clerical and laboratory staff will be entertained to cope with the work.

18 High Schools and 48 Middle Schools to be Newly Opened.

OOTACAMUND, June 17.

A Government order issued sanctions the proposal of the Director of Public Instruction for opening 18 High Schools, and 48 new Middle Schools under the management of local bodies. As the High School till now maintained by the Theosophical Educational Trust at Madanapalle has ceased to be a recognised institution, the Government approve of the Director's recommendations to open a new High School under the Chittoor District Board in its place.

Emergency District Committees.

OOTACAMUND, June 17.

A Government order directing the constitution of emergency committees in each district for the purpose of encouraging people to confine their private requirements to local products and to advise the Director of supplies as to the special necessities of any district, has just been issued. These emergency committees will be composed of officials and non-officials selected by the Collector.

Simla

The War Situation.

Official Review.

SIMLA, June 17.

Results of the last fortnight's fighting in France has been eminently satisfactory. German advance has been definitely held up on the whole front Montdidier, Soissons, Chateau Thierry, Rheims and the enemy has made comparatively slight progress at the cost of very heavy losses. It appears certain that hostile attacks will continue probably between Noyon and Chateau Thierry in the hope of straightening out German lines. In Flanders an attack is also possible though five of Prince Rupprecht's reserve divisions have been identified on Oise-Aisne front in the last few days. These may have been replaced by others and he probably has at least 20 at his disposal. Apart from holding up German offensive there has been other most satisfactory features in last fortnight's fighting. Our air superiority has been undoubted. We and our allies have shot down large numbers of enemy machines and have carried out many successful bombing raids both in battle area and in points of military importance in Germany. The Americans have shown their fighting value and have made their presence felt by numbers of dashing and successful enterprises. Their numbers are increasing rapidly (the German submarines being quite unable to check their arrival in France) and there can be no doubt as to their courage and high morale. Lastly the French whose fighting has been marked by their customary skill and gallantry delivered on the 11th June an important and successful counter-attack which was the first counter-stroke on a large scale that has been delivered by Allies since March 21st. These counter-attacks will continue until the arrival of sufficient Americans to give us that numerical superiority which will enable us to regain the initiative which we shall never again lose. The Germans know the value of the initiative and will strive hard to retain it. They will make more attacks and gain more ground but their attacks will gradually lose in weight and sting and they will have less and less success. We may have to wait until September for the desired numerical superiority and till then we can trust General Foch to do the right thing. We know from the reports of accredited military correspondents that the present strength of the German forces in the field amounts to rather over two hundred and ten divisions of which about 25 are apparently considered by the enemy to be of minor fighting and are kept in quiet sectors. Approximately a hundred and eighty five divisions are therefore available for offensive action and of these practically all have been engaged in the battles since 21st March. Most of them have been put in twice over and some three or four times. The great majority of the German divisions have therefore been through the mill and have suffered severe losses. Their offensive value must therefore have decreased considerably. The strength of a German division now amounts to sixty thousand seven hundred and fifty rifles and its total effective may be estimated at about 13,000 men.

The following is a review of the military situation on the Western front:—17th June 1918—Western Front—The German attack on 27th May on the front Fargy Rheims seems to have owed its success mainly to surprise. This surprise was due to the unfavourable position of the French whose lines ran along the knife edge crest of the Chemin Des Dames and to the good facilities enjoyed by the Germans for preparing their attack in hilly wooded country with plenty of cover and good communication. The Marne, a distance of 30 miles, was reached in 4 days and Soissons and Chateau Thierry had fallen by May 31st. The Germans made no serious effort to cross the Marne but swung round to the right in a westerly direction and threw their whole weight into a big effort to press forward on Paris. The situation remained critical until the evening of the 2nd June i.e., a week after the beginning of the offensive. For the next week heavy fighting continued on the front Chateau Thierry Soissons but the enemy made only slight further progress and the Allies, French, American and British delivered numerous successful local counter-attacks regaining several villages and important heights and taking several thousands of prisoners. On the 9th June there was an intense artillery bombardment lasting 4½ hours. The Germans launched a fresh offensive on the front Montdidier Noyon (22 miles). The French higher command was fully prepared for this attack which though delivered with considerable strength never looked dangerous. On the first two days, the enemy gained ground on the entire front of attack and at one point succeeded in penetrating to a depth of 7 miles. On the 11th June however the French delivered a counter attack on a front of nearly ten miles southeast of Montdidier. This attack caught the enemy in the act of making a fresh attack and severe fighting ensued resulting in heavy losses to the Germans who lost 19 guns over 1,000 prisoners and a large portion of the ground gained by them on the 9th and 10th. Between June 14th and 16th there has been hard fighting at numerous points on the line Montdidier-Ribecourt

Soissons-Chateau-Thierry, but the enemy has made little further progress except southwest of Soissons, where the French evacuated a small salient and southwest of Soissons where the Germans advanced their line over a mile on a narrow front. The result of the last fortnight's fighting has been eminently satisfactory. The German advance has been definitely held upon the whole wide front. Montdidier Soissons Chateau Thierry Rheims and the enemy has made comparatively slight progress at the cost of very heavy loss. It appears certain that the hostile attack will continue probably between Noyon and Chateau Thierry in the hope of straightening out the German line in Flanders. An attack is also possible though five of Prince Rupprecht's reserve divisions have been identified on the Cise Aisne front. In last few days these may have been replaced by others and he probably has at least 20 at his disposal. Apart from the holding upon the German offensive there have been other most satisfactory features in the last fortnight's fighting. Our air superiority has been undoubted. We and our allies have shot down large numbers of enemy machines and have carried out many successful bombing raids both in the battle area and on points of military importance in Germany. The Americans have shown their fighting value and have made their presence felt by a number of dashing and successful enterprises. Their numbers are increasing rapidly the German submarines being quite unable to check their courage and high morale. The German losses have been very heavy. According to Reuter prisoners of the 1920 class have been taken in the recent fighting. If this is true Germans are drawing on their reserves to a dangerous arrival in France and there can be no doubt of their extent. The 1920 class consists of boys born in 1900, i.e., whose age is 18 in July 1918. The H. class is believed to have been called up in Germany between March and June, 1918.

Lastly the French whose fighting has been marked by their customary skill and gallantry, delivered on the 11th June an important and successful counter-attack which is the first counter-stroke on a large scale that has been delivered by the Allies since March 21st. These counter-attacks will be continued until the arrival of sufficient Americans to give us that numerical superiority which will enable us to regain initiative which we shall never again lose. The Germans know that the value of the initiative and will strive hard to retain it. They will make more attacks and gain more ground, but their attacks will gradually lose in weight and sting and they will have less and less success. We may have to wait until September for the desired numerical superiority and till then we can trust General Foch to do the right thing. We know from the reports of the accredited military correspondents that the present strength of the German forces in the field amounts to rather over 240 divisions of which nearly 210 are on the western front. Of these 210 divisions about 25 are apparently considered by the enemy to be of minor fighting value and are kept in outlet sectors of the front. Approximately 185 divisions are therefore available for offensive action and of these practically all have been engaged in the battles since the 21st March. Most of them have been put in twice over and some three or four times. The great majority of the German divisions have therefore been through the mill and have suffered severe losses. Their offensive value must therefore have decreased considerably. The strength of the German divisions was in 1915 and 1916 reduced from 12 to 9 battalions. In 1917 the establishment of battalions was lowered from 1000 to 650 rifles. The strength of a German division now amounts to 6650 rifles and its total effective may be estimated at about 13,000.

గుడివాడనుండి సంస్కరణాభిలాషి యొక రిల్వే వ్రాయుచున్నాడు:—మే నెల 27-న తేదీని గుంటూరుపురమునందు పినపాల నాగుమణిగారు తమ ఏకపుత్రకన్యకు బాల్యపుర సుందరమృదు బ్రాహ్మణకోడూరు కాపురస్తులను ఎఫ్. ఏ. పరీక్షయందు గణపాంధిన దాసు క్రిరామలుగారు నవవారికి ఇచ్చి వివాహముజరిపి సంస్కరణకు ప్రోత్సహింపి గుంటూరు కళావంతులకెల్ల ముగ్ధునియాయును. మఱియు 81-వ తేదీని శ్రీమవరముతాలూకా దుంపగడప అగ్రహారము కాపురస్తురాలు మద్దెల కారదాంబగారు తమ ద్వితీయపుత్రకన్యకు చిక్రశేఖ ను నరసాపురవాస్తవ్యులను ఎఫ్. ఏ. పరీక్ష యందు గణపాంధినకన్యకు భాస్కర్ల గోపాలకృష్ణమూర్తిగారికి యిచ్చి వివాహము జరుపుటయేగాక అల్లుడును ముందు విద్యకూడ జెప్పింప వాగ్ధత్తుమతేదీనినె దెలుపుటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాము.

కృష్ణాజిల్లా నూజివీడు పురవాసులొక రిల్వే మమ్మను ప్రకటింపుచునోరి:—మా గ్రామమునకును రైలువేళ్లమును 18 మైళ్లు దూరముందుటచే ప్రయాణికులు చాల యిబ్బందులు పడుచుందురు. పూర్వమునుండియు గుట్టుపు బండ్లు నడుచుచున్నవి. ఇటీవల మోటారుబండ్లునచ్చి కొంతయిబ్బంది అంభమునందు శిశింబియున్నను అవి సరిక నడువకుండుట వలనన, దానియందు నియమితమై యుండిన ప్రయాణికుల కొంతె నెక్కువమంది నెక్కింపుటచేతను మోటారులకు నను ప్రయాణికులకు రానరాన కష్టములు కన్పియ్యుచున్నవి. బండ్లవాండ్లిపుడు పూర్వపుకేవునకు బండ్లుకట్టుటలేదు. మోటారు సరిక నడుచుటలేదు. కావున సరికననువక ప్రజల కిబ్బంది చేయుచున్న మోటారులు సరికనడుచునట్లు అధికారులు చేయవలెను. లేదా వాని కిచ్చియుండిన రై నెన్లను రద్దుచేయవలయును. అందువలన యధాప్రకారము బండ్లవాండ్లుబండ్లువోలుటకు వీలుకలిగి ప్రయాణికులు నిశ్చింతక ప్రయాణములు చేయవచ్చును.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన

గోవిందపురము భూస్వామి; రంగంపేట విలేఖకుడు, ఒక సంవత్సరము; కేవలము ప్రభు; శ్రీశైల్య; సత్యము; జమిందారులకు (గర్వము); కేవలవిద్య; పునులూరు విద్యార్థి; ప్రకటించలేనందులకు చింతించుచున్నాము. — సంపాదకుడు.

I

మూడవ ఆంధ్రసారస్వత మహాసభ.

అయ్యో, సభలకు దయచేయు వారందఱును, విశాఖ పట్టణపుట్టెను కేటిక్కట్లు పుచ్చుకొన ప్రార్థితులు. తామే బండిమీద ఎప్పుడువచ్చునదియు కూడ ముందుగా తెలుప వేడెదను. గ్రంథాలయ ప్రదర్శనమునకు అచ్చుచేసి గ్రంథములును—అచ్చులోలేని గ్రంథములును శ్రమకు మన్నించి వచ్చు వారు తేవలయుననియు, ఏకారణముచేతనుగాని రాజాలని వారు పంపవలయుననియు ప్రార్థించుచున్నాను. ఆగిపోయిన పత్రికల సంచికలను ప్రదర్శింపదగినవే కాన ఆట్టివియును ప్రదర్శనాలయము నలంకరించుటల చేయఁగోరు చున్నాను. విశాఖపట్టణము. మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి. జూన్ 16. కార్యదర్శి.

II

సుజనరంజనీ సమాజము.

అయ్యో, ఈ నెల 28-న తేది ఆదివారము నెల్లూరు జిల్లా పోట్లపూడిలోని సుజనరంజనీ సమాజముయొక్క విదవ వర్ణంతులకము జరుపబడును. ఆంధ్రజాతీయకళాశాల స్థాపకులగు కోపలే నామంతరావుపంతులుగారు, ఎం. ఏ. బి. ఎల్., అగ్రాసాధితకర్తయును వహింప దయతో సంగీకరించిరి. కృష్ణాత్రికాధిపతుడు ముట్నూరి కృష్ణారావుపంతులుగారు “ప్రస్తుతి”ని గూర్చియు, అయ్యదేవర కాశీశ్రీరావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్., గారు “మాంఘ్యసంస్కరణల” ను గూర్చియు, డాక్టరు దంటు నుబ్బాదధానులు ఎల్. సి. పి. ఎస్. గారు “స్వరాజ్యోదయము”ను గూర్చియు ఉపన్యసించెదరు.

పోట్లపూడి, జూన్ 14. పానక పట్టాభిరామరెడ్డి. అధ్యక్షులు. నెల్లూరు వేంకట్రామానాయుడు పెల్లెటి ఆదినారాయణరెడ్డి కార్యదర్శులు.

III

పూర్వాచారపరాయణుల కొక విన్నపము.

అయ్యో, 5 తేదీని మధురాపురమును గౌరవనీయులగు శ్రీనివాస అయ్యంగారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగిన ఇంటి కూలీలతో కుల్యలగు వాదయులకు తెగవారి సమావేశ చర్యలను తానుందరు జదివయుందురు. దేవాలయములలోనికి వారిని రాని య్యకుండుట వారి అసంతృప్తికి కారణము. శ్రీ అయ్యంగారు వారి నెటులనో తియ్యనిమాటలచే బుజ్జగించిరి కాని అంతమాత్రమున వారిపూర్వగ్రంథి విడిపోజాలదు. పరిపాలకుల యనుననాత్మలచేత పాలితుల యసంతృప్తి ఎటుల సకంపలేదో ఆటలే ద్విజులమనుకొనియెడి యగ్రజాతు లని వాదబడుచుండెడి వారి నైతికవాక్యములు ద్విజేతల తృప్తి నొందింపజాలవు. విద్యాగ్రంథము హెచ్చినకొలది కూపధనం దూకత్వము తగినకొలది లోకజ్ఞానము హెచ్చినకొలది స్వతంత్రత చ్చ హెచ్చుచుండుటయు సామ్యమునకై యాతురభవముం డుటయు స్వభావము. గుణాదేవములు పాటింపక జన్మతః పూర్వజుగు కులము నే యాధారపరచుకొని హక్కు బాధ్యత ల నిర్ణయించుటయందలి దోషమును పరిశీలించుటయు స్వాభావికము. ఇట్టి స్వభావధర్మములకు విరుద్ధముగా ప్రవర్తించు త్వింతుట నేటికి ఎవరేదయత్నించుట యని ఆగ్రజాతీయభవుల మనుకొనువారు నిన్ను జాతులకీయధముబోధించి ఆత్మగౌరవ మును స్వతంత్రాభిలాషయును ఉత్తరుష్ణీకులతో సమానత్వ మును భొందవలయుననెడి యభిలాషయును వారియం దున్నది ధింపజేయునట్లు వారి యగ్రత్వ పనగదానుక మే. దేశకాలపాత్రాను గుణముగ ఆచారములును కట్టుబాటులును విషయము మార్పు నొందవేని అవి యనాచరితములై నానుచు త్రముగ నుండి ఇక్కట్లుల కాటపట్టుగు. వేదపాతకాల నొకదానిని పూసింది దానియందు బ్రాహ్మణేతరులు ప్రవేశింప నన్ను లనుటలన బ్రాహ్మణులనుండు వేదపాతకుల నెక్కువ జేయుటలేదు గాని బ్రాహ్మణ్యబ్రాహ్మణేతర సమ స్థానిక మతపాటవమును మాత్రము గల్పించు చున్నది. బ్రాహ్మణ్య మెప్పుడును బ్రాహ్మణేతరులనర్హులను వాద ప్రతివాదములకు కౌత్తికకర్మ బ్రాహ్మణులయందు ప్రబలుట లేదు గాని బ్రాహ్మణేతరుల కొక హృదయశల్యముగ పరిణ

మించుచున్నది. కంకర జయంతి మొదలగు మహోత్సవకల వర్ణంతుల యందు బ్రాహ్మణ్య శాసనానుకూలమతము కొన్ని గోవిందముగ విందొన్న తదితరుల బహిష్కరించుట భారత జాతీయ భావాభ్యుదయమునకు దోడ్పడుట లేదుగాని భిన్న భావమును బలపర్చుచున్నది. సర్వసమత్వభావమును వ్యక్తీకరించుట కేర్పడిన దేవాలయముల యందు దైవభక్తివైస ప్రధాన గుణముగ జేకొనక జాతీయసరించి గౌరవమునకు తగ్గిదములు గనుపర్చుట మతమునందు జ్యేష్ఠమును గల్పించుట యగాని మతముకటి గాదు. అట్లు గాక ఆయా స్థలముల యందు ఆయా కార్యములయందు తత్తదను సారగుణ దోష ములబట్టి గౌరవా గౌరవముల నిర్ణయించుట నై జము. ఇట్లు నటనలన బ్రాహ్మణులు మాత్రమే ముఖ్యమునకు పాత్రులనుకొనదగదు. ఏ జాతీయమునకు తనకంటె తక్కువ జాతీయము పరిశీలించబడెడి వా రీ విషయమునందును ఈ మధి మోగమునకు పాత్రుడై, యూరపుభండమునందు బుట్టినమాత్రమున చర్యము ఏమనలే తెల్లగనుండును. మాత్రమున ప్రభువు హెచ్చుగ నుండిన మాత్రమున చుట్టు నేలకు మూల పుట్టి నవారని దురూహావదలదని పాశ్చాత్యులనుచున్నవిగ్రహించుచుండెడి యా సమయమున బ్రజన్మమాత్రమున గౌరవమును బొందజాచుటయందలి విపరీతమును నేను బంప నక్కరలేదు కాన ఈశ్వరుడు తుండీ, ప్రజలందరు సోదరులు. గుణలోపములు గౌరవాగౌరవములకు హేతువులు. ప్రజల హేతుముటయు ఈశ్వరుని పూజించుట, విహింపమునదలి, యాముష్మికమును వాదించగోరుట, నెలదలి సామజేయుట, ఈలోకము ను హేమించిన పరలోకముందు త్రుగుగతి గల్లుగాన నీదేశము నీదేశపుల జేమింపుమనియెడి సువార్తను చాటుడు. అనూయను నిగ్రహింపుడు. దురభిమానమును వదలుడు. రాపట్ల, జూన్ 10. చో. వేంకటాద్రి.

గుంటూరువాడలు

(మాస్కోయ విలేఖకుని యొద్దనుండి) ఒకమరణము

గుంటూరు, జూన్ 14:—గుంటూరుజిల్లా సంఘమునకు కార్యదర్శిగా నున్నట్టియూ, జిల్లాకోర్టు క్లీర్కుగా నున్నట్టియూ నేటి హనుమంతరావుగారు 18 తేదీని ఆకాలవృత్త్యువు వాత బడినని విన్నవించుటకు మిగుల చింతిల్లుచున్నారము. వీరు మొన్న సరైవల్లిలో జరిగిన మండలసభకు హాజరయిండి కొద్దిగ జ్వరము తగిలినందున యింటికేవచ్చిరి. తరువాత సంధికడ మైపుతి నొందిరి. వీరికి 29 సం. వయస్సు.

పరిశ్రమ

మూల్యవైసలు పరిశ్రమలో కాలేజీలో 28 గురుకు, హిందూ మైన్యులలో 25 మందియు జయించిరి. ఈ సంవత్సరము మంచి ఫలితమును బొందినందులకు పాతకాలాధి కారులు విశులప దగియున్నారు. ఇంటగుమీడియేటులో చేర్చుకొనుచుని దరఖాస్తులు చాలా వచ్చుచున్నటుల కాలేజీవారికల్ల తెలియుచున్నది.

అనంతపురము వార్తలు.

(ఒకరిలేఖకుని యొద్దనుండి.)

యంత్రసభ.

గుంతకల్లు, జూన్ 14:—అనంతపురంజిల్లా కలెక్టరు రావు బహదూరు డి. రాధుకర్త్యు పంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద యీ నెల 5 తేదీని అనంతపురము టవును హాలులో రెండవ యంత్రసభ సమావేశము జరిగినది. మాజిల్లాలో గల యంత్రోగ్రామముల వర్తకులు రెన్న వర్తకా ప్రాముఖ్యముల బహుజనము సభకు వచ్చియుండిరి. ప్రకృతియు జరుగు యూ కొవు ఘోరయంత్రమును గురించియు మన యిండియా ద్రవ్య మూలకముగాను మనుష్యబలము సహాయము చేయుటకై ప్రతి డెంటుగా రుపన్యసించిన మీదట వెలుగొండ స్త్రీధర కనకంకర ముగారు ఎం. హంపయ్యగారు యంత్రోగించి వచ్చిన సభికులను యంత్రసభను యిచ్చుటకు ప్రోత్సాహ పరచి, తరువాత తీర్పు చదవడమైనది.

మాజిల్లాలో గొప్ప వ్యాపారస్థులుగాను చిన ఫ్యాక్టరీలకు స్వంతవారలైన హంపయ్యగారు పరిశీలు రూపాయలు ముద్రములును క్రిందకు యిచ్చి తతియ్యసభికులు వారి వారి శక్తికొలది వారువేలుకు మించుకుండా రుణము యిచ్చుట కొప్పుకొనిరి. మొత్తముమీద లక్ష యేబదివేలు రూపాయలు యిచ్చుటకు సభలో ఒప్పుకొన్నారు.

ఇదిగాక మాజిల్లాలో ప్రతి తాలూకా గ్రామములలో యంత్రసభను జపచేయుటగాను తాలూకావారి సముకమిటిలు యేర్పాటు చేయుండిరి. మాజిల్లా యందు సుమారు అయిదు లక్షలకు తక్కువ కాకుండా యంత్రసభను వనూయ చేయుటకు కమిటివారు తీర్మానించిన ప్రకారం జిల్లాయంత్రుల సర్వజనులతోడూ ద్రవ్యసహాయము చేయవలెనని కోరుచున్నాము.

భీమవరం వార్తలు.

(మాస్కోయ విలేఖకుని వద్దనుండి)

కాలమానము.

భీమవరం, జూన్ 14:—మృగశిరా ప్రవేశమయినను ఎండలతీవ్రము తగ్గలేదు. ఈమృత్యు ప్రారంభ మగుచున్నది. కూలీలకు ఇచ్చుకొనుటకు చిల్లరదొరకక రయితులు చాల బాధ పొందుచున్నారు. నికల్ నాజెయినను విరివిగా దొరకుట లేదు.

భీమవరం కొ ఆపరేటివుయూనియన్ లిమిటెడ్.

2 సం. లక్రీయు మాతాలూకాలోని 1871 పరపతి సంఘములును, నరసాపురంతాలూకా పూలపల్లి పరపతి సంఘమును కలిపి 88 పరపతి సంఘములకు ఈయూనియన్ ఏర్పడినది. గతసంవత్సరము లక్షవివిధవేలరూపాయలు ఈ 88 సంఘముల ను కృష్ణా కొ ఆపరేటివ్ బాంకునుండి అప్పుతీసినవి. అప్పులో చాలభాగము సకాలమున నే తిరిగి చెల్లింపబడినది. కాని కాల మానము బాగుండక పంటలు చెడిపోవుచుండుటచేత అప్పులో కొంతభాగము దిగడిపోయెను. యూనియన్ సాధారణ సభ 10 తేదీని జరిగెను. అసభలో ముందుసంవత్సరపు ఆదాయవ్యయపట్టిక ఆమోదించబడినది. యందు సంవత్సరము 2 లక్షల రూపాయలు అప్పు, తీయబడునని మదింపువేయబడినది. యూనియన్ గురుస్తాకు నెల 1 కి రు 15 ల నుండి రు 17½ లకును నూపరునై జరుకు రు 25+7 లనుండి రు 25+10 లకును, అఫీసు ఇంటిఆడై రు 2½ లనుండి రు 5 లకును, భర్త్యులో వృద్ధి కనపరచబడినది. కుర్చీలు, బల్లలు మొదలయిన సామానులు కొనుటకు రు. 100 లు మదింపు చేయబడినది.

భీమవరం యూనియన్.

మా యూనియను పరిపాలన శ్రమ పీకరముగ జరుగుట లేదని తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నాను. ఈ సంవత్సరము చెలువులన్నియు పస రెక్కిపోవుటచే త్రాగుటకు శుభ్రోదకము లేక ప్రజలందఱునూగు మాసములకుండి శుభ్రబాధ వర్ణనాతికము. ఇంతలో యీ ఇబ్బంది తీరునట్లు కన్పించదు. పాలములలోని అకుమళ్ల కొనేరులకు పోయి త్రాగుటకు నీరు తెచ్చుకొనుచున్నారు. ఎవ్వకో కొండలు కుంటురు లాంతరులలోని బుడ్డను దొంగిలించినా రనునెవరను పట్టణములోని దీపపు స్తంభములన్నియు తీసివేయబడినవి. ఇదిగాక కిరసనాయిలు భరితు హెచ్చినదని ఒక సాకు కన్పించుచున్నది. ఎన్ని భర్త్యులు తగ్గించుచున్నను యూనియన్ క్లీనింగుండి, వార్షికములు విరివిగా నే యున్నవి. చెలువుల నీరు పాడై 4 నెలల నుండి ప్రజలెవ్వరున్నవారి నుపయోగించకపోయినను వారరు ఆట్లే యుంచబడినది. ద్విధములు వెలిగించకపోయినను అందుకు నియమించబడిన కాకముల తగ్గించబడలేదు. మా మొరలరణ్యోదకము లయినవి. పంచాయితీవాడు యీసారేయైనను చెవియొగురు రేమాయని వ్రాయ సాహసించితిని.

ఇతరవిషయములు.

10-వ తేదీని జరిగిన కొఆపరేటివ్ యూనియను సాధారణసభలో రయితుపుకొభివృద్ధివిషయము సర్పాదనాన జరుపు సర్వగమయములలోనున్నవిస్తామురయితుల ప్రతినిధులు గల ఈ యూనియన్ వారి సలహాలకు కలెక్టరువారు తీసికొనుచుండవలెననియు, ఆహారపదార్థములపరమం పెరుగుంటే గలిగిన విపరీత పరిస్థితుల ననుసరించి గురుకు దొంగతనము దోపిక్కునుండి ప్రజలకు వారి ఆస్తిని కాపాడుటకు పరపతి సంఘ సభ్యులలో తగు పెద్దయమయ్యలకు ఆయుధము ధరించు అధికార మాయవలెననియు కాంతిస్థాపనవిషయమును గౌరవరక్షక భటులకు ప్రతిగ్రామమున ఏర్పాటు చేసెదపత్తుమక అట్లు జరుపుట లో కలెక్టరు వారికిని వారి ఉద్యోగస్థులకును తగు సహాయ మీ యూనియన్ వారు చేసెదరనియు తీర్మాకములు చేయబడినవి. ఈ తీర్మాకముట్లు ప్రజలలో ఎంత నులజడి గలదో తెలియుచున్నది.

కలెక్టివ్ నోట్సు: మారకము.

రు 1,2½ ల నోట్లు వచ్చినప్పటినుండియు మొడి నాజెములు కరవైనవి. పెద్ద నోట్లకు చిన్న నోట్లుకు, చిన్న నోట్లకు చిల్లరము విరివిగా దొరకుట లేదు. రూపాయకి అకాచోష్ణము 100 రూపాయల నోటుకు రెండు రూపాయల చోష్ణము మాక మిచ్చినవేగాని చిల్లర దొరుకుట లేదు. కూలీలు ఈ నోట్లు భద్రపరచ లేకపోవుటచే కాబోలు కూలి ముందుగ నాజెము రూపాయల యివ్వబడినవే గాని పనికిరావునుచున్నారు. కొన్నిచోట్ల ధాన్యమిచ్చినవే కచ్చెద మనుచున్నారు. రయితులకు చాలా యిబ్బంది కలుగుచున్నది. గత నెలలో జరిగిన మా తాలూకా మహాసభలో కొక తీర్మానమీ విషయమై గావించబడి గవర్న మెంటువారి కంపబడినది. ఏమి జరుగునో యని నిరీక్షించుచున్నాము.

